

DEN danske
STJERNE

November 1976 · 125. årgang · Nummer 11

DEN danske STJERNE

Organ for JESU KRISTI KIRKE
AF SIDSTE DAGES HELLIGE

November 1976
125. årgang, Nummer 11

Det øverste Præsidentskab

Spencer W. Kimball
N. Eldon Tanner
Marion G. Romney

De Tolvs råd

Ezra Taft Benson	Thomas S. Monson
Mark E. Petersen	Boyd K. Packer
Delbert L. Stapley	Marvin J. Ashton
LeGrand Richards	Bruce R. McConkie
Howard W. Hunter	L. Tom Perry
Gordon B. Hinckley	David B. Haight

Rådgivende komité

Howard W. Hunter	L. Tom Perry
Robert D. Hales	O. Leslie Stone

Redaktør af kirkens magasiner

Dean L. Larsen

International Magazines redaktion

Larry A. Hiller, chefredaktør
Carol Larsen, medredaktør
Roger Gylling, designer

Den danske Stjernes redaktion

Jørgen Ljungstrøm, Translation Services
Vodroffsvej 7, DK 1900 København V
Peter Berkahn, Nyt om Kirken
Porthstr. 5-7, D-6000 Frankfurt/Main 50
Harry Bohler, layout

Tryk

Paul Giese KG, Offenbach/Main

Korrespondenter

Københavns Stav:

Den danske Mission:

Abonnement

Tegnes gennem wards/grensrepræsentanten: 12 numre dkr. 42,00
Nævnte priser er incl. moms og porto.
Betaling over giro 3120988 til Distributions Centret, Smedevangen 9, 3540 Lyngø.
United States and Canada: \$ 8.00 (surface mail)

© 1976 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints. All rights reserved.

INDHOLD

Hvordan man får et vidnesbyrd, af Marion G. Romney	1
Mormonoptegnelser	5
Jeg har et spørgsmål	6
Et brev til de kvinder, der er gift med ikke-medlemmer, af C. Osborne Cole	8
En udvalgt generation, af LeGrand Richards	10
At læse med forståelse, af Jeffrey R. Holland	11
En stille sagte hvisken, af Boyd K. Packer	13
Nøglen, af Ed Holmes	15
Bjælkehytter til Amerika, af Olive W. Burt	17
Siili ta'r en lur, af K. S. Christensen	18
Bare for sjov	20
Om de forkaster mine ord, Johan H. Benthin	21
Hvad der rent psykologisk taler for kyskhed, af Steve Gilliland	22
Hvordan man træffer beslutninger, af Keith Merrild	25
Copenhagen, Roger L. Hansen	28
En Stjerne tændes, Orson West	29
Der skrives om os, Jørgen W. Schmidt	30
Mesterfotografen og mormonere	31
Lokale fuldmissionærer fra Europa	33

Hvordan man får et vidnesbyrd

AF PRÆSIDENT MARION G. ROMNEY
ANDENRÅDGIVER I DET ØVERSTE PRÆSIDENTSKAB
Illustreret af Dale Kilbourn

Der findes mange slags vidnesbyrd og vidnesbyrd om mangt og meget. Det vidnesbyrd, jeg har i tankerne nu, er en fast, levende, bevægende overbevisning om de sandheder, der er åbenbaret i Jesu Kristi evangelium. En side ved et sådant vidnesbyrd er en afgjort overbevisning om, at der findes en personlig Gud — „et ophøjet væsen“ var det udtryk, profeten Joseph Smith brugte til at beskrive ham — og at han er vor himmelske Fader. En anden side at et sådant vidnesbyrd er troen på Guds frelsesplan med Jesus Kristus som den centrale skikkelse.

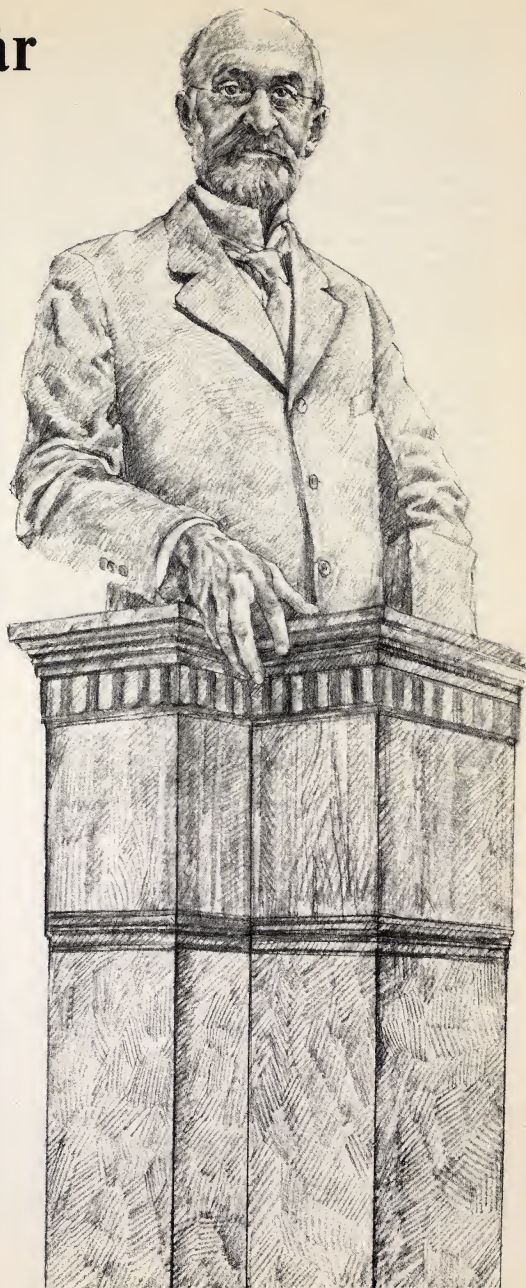
Hvad, der også er væsentligt ved et sådant vidnesbyrd er troen på profetens beretning om sit første syn: at han dér så Gud, vor evige Fader, og Jesus Kristus, hans Søn. At de stod foran ham og talte med ham. Og at han talte med dem. Endnu en bestanddel er godtagelsen af den kendsgerning, at „Mormons Bog“, fremkom på den måde, som profeten Joseph sagde, den gjorde; at Moroni udleverede ham de guldplader, hvorpå de gamle optegnelser var skrevet; og at profeten foretog oversættelsen gennem Guds gave og kraft. Man må også være overbevist om, at profeten gennem himmelske budbringere modtog alle de principper, ordinanser og præstedømmelige myndigheder, der er nødvendige for at opnå ophøjelse i Guds celestiale nær-værelse, og at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er det eneste sted, hvor man finder sådanne principper, ordinanser og præstedømmelige myndigheder.

Vidnesbyrd om de levende profeter

Den, der har et sådant vidnesbyrd, accepterer også som en kendsgerning, at nøglerne til Guds rige har været ejet af alle de, der har præsideret over kirken, fra profeten Joseph til og med vor nuværende profet, Spencer W. Kimball. Noget af det allervigtigste ved et sådant vidnesbyrd — og et af de vanskeligste af opnå — er overbevisningen om, at den levende profet i lige så høj grad er en profet, som Joseph Smith jr., den første profet i denne uddeling, var. For nogle mennesker er det langt lettere at acceptere de gamle profeter end at acceptere nulevende profeter. Således var det også på Jesu tid. I vil huske, at han beskyldte de skriftkloge og farisæerne for at være hyklere, fordi de byggede gravmæler over de døde profeter og myrdede de levende profeter. (Se Matt. 23:29—34).

Jeg husker tydeligt, hvordan jeg begejstredes, når jeg horte præsident Heber J. Grant bære sit vidnesbyrd . . .

„Jeg ved lige så sikkert, som jeg ved, at jeg lever . . .“

Nogle mennesker, som hævder, at de tror på levende profeter, bliver forvirrede over Joseph Smiths erklæring: „En profet er kun en profet, når han handler som sådan“ („History of the Church“ 5:265). Fornyligt kom en ung dame til mig. Hun ønskede kundskab om, hvordan hun kunne vide, når en profet taler som profet. Nogle få dage senere kom en rådvild ung mand og udspurgte mig om en fornyligt udstedt erklæring fra kirkenes øverste præsidentskab vedrørende, hvem der kan modtage præstedømmet.

Dette er ikke stedet for mig at gentage, hvad jeg sagde til dem. Det er tilstrækkeligt at sige, at et menneske med et indlysende vidnesbyrd aldrig lader sig forvirre over sådanne spørgsmål, men vil tro, at alt, hvad der siges eller gøres under inspiration af Helligånden, ledsages af „autentitetens vidnesbyrd“. Jeg vil gerne gentage den udtalelse. (Den er ikke min egen. Den er broder Brigham Youngs.) Alt, hvad der siges eller gøres under inspiration af Helligånden, ledsages af „autentitetens vidnesbyrd“. (Se „Journal of Discourses“, 9:149).

Når spørgsmål opstår, anvender et menneske med et modent vidnesbyrd om evangeliet ganske enkelt den prøve, der er beskrevet i afsnit 9 af „Lære og Pagter“ og finder selv ud af det. Herren gav denne prøve til Oliver Cowdery.

„Men se, jeg siger dig: Du må udtænke det i dit eget sind, og da du må du adspørge mig, om det er rigtigt; og dersom det er rigtigt, vil jeg bevirke, at dit hjerte brænder i dig, og derved skal du fornemme, at det er rigtigt.

Men det er ikke rigtigt, skal du ikke have en sådan følelse, men dine tanker skal være så uklare, at du glemmer det, der var urigtigt.“ (L. & P. 9:8–9).

Med den prøve kan man afgøre hvadsomhelst, hvis man er ydmyg nok til at modtage Herrens inspiration. Hvis man er i harmoni, kan man spørge Herren, om ens svar er rigtigt. Og det er rigtigt, vil han give dig den brænden i din sjæl, som han lovede Oliver Cowdery. Så vil du vide, om det er rigtigt. Det at eje et sikkert vidnesbyrd, er det mest værdifulde, noget menneske kan have. Det giver den viden, det håb og den forsikring, at man selv, gennem adlydelse af evangeliets love og ordnanser, kan få del i alle de lovede velgørelser.

Det er altid opløftende for mig at høre nogen bære sit vidnesbyrd. Jeg husker tydeligt, hvordan jeg begejstredes, når jeg horte præsident Heber J. Grant bære sit vidnesbyrd. Når han sluttede en konference, plejede han at sige: „Jeg ved lige så sikkert, som jeg ved, at jeg lever, at Jesus er Kristus, den levende Guds Søn, verdens Forløser, og at Joseph Smith var en profet for den sande og levende Gud, og at mormonismen, som den kaldes, virkelig er livets og frelsens plan.“ („Conference Report“, Oct. 1934, p. 132).

Jeg har aldrig hørt ham sige disse ord uden at jeg fik gåsehud over hele kroppen.

Ikke ved menneskelig visdom

Et sådant vidnesbyrd frembringes ikke ved verdslig kundskab. Det kommer ikke gennem filosofering eller ved at studere, hvad mennesker, som ikke har et vidnesbyrd, siger. Her er et eksempel, hvad der sker, når mennesker uden Åndens vejledning har prøvet på at forklare nogle af de store sandheder, som vi lige har talt om.

Om Guds natur har de sagt: „Der er kun én levende og sand Gud, evigtvarende; uden legeme, lemmer eller lidenskab; af uendelig magt, visdom og godhed; skaberen og beværeren af alt, både synligt og usynligt; og i Guddommens enhed er der tre personer af én substans, magt og evighed — Faderen, Sønnen og Helligånden“ („Church of England“, niogtredivte artikel).

Sammenlign dette nonsens med profeten Joseph Smiths erklæring: „Faderen har et legeme af kød og ben, lige så følbart som et menneskes. Ligeså har Sønnen. Men den Helligånd har ikke et legeme af kød og ben, men er en person, der består af ånd.“ (L. & P. 130:22).

Her er endnu et eksempel på, hvad der sker, når mennesker reviderer skrifterne uden Åndens inspiration. Esajas sagde, da han forudsagde Kristi fødsel: „Se, jomfruen bliver frugt-sommelig og føder en søn, og hun kalder ham Immanuel“ (Esajas 7:14). Da Esajas brugte ordet „jomfru“, sagde han, at en kvinde, som ikke havde haft samleje med en mand, skulle føde en søn. Moderne oversættere siger det på denne måde: „Se, en ung kvinde skal blive frugt-sommelig og føde en søn, og hun kalder ham Immanuel.“ (Esajas 7:14 i den engelske, reviderede bibeludgave fra 1952).

De tror nemlig ikke, at Kristus var guddommelig, så det gør ingen forskel for dem, om de siger en ung kvinde eller en jomfru.

Et vidnesbyrd kommer gennem Helligåndens kraft. Enhver, som har haft et vidnesbyrd, har fået det gennem Helligåndens inspiration, Som Joseph Smith sagde det, er Helligånden en person, der består af ånd. Han er et medlem af Guddommen. Som sådan er en af hans opgaver at bære vidnesbyrd til troende om, at Jesus er Kristus. Paulus forkyndte på sin tid, at „ingen kan sige: ‚Jesus er Herre!‘ uden ved Helligånden“. (1. Kor. 12:13; se „Profeten Joseph Smiths lærdomme“, s. 268).

Åndens vidnesbyrd

Hvis jeg ville spørge, hvor mange af jer, der ved, at Jesus er Kristus, så ville mange svare, at I gør det, ja, måske jer alle sammen. Og hvordan ved I det? I ved det, fordi Helligånden har båret vidnesbyrd for jer. Sommetider kommer denne viden pludseligt til én. Man får det på én gang, og man er sig bevidst at have modtaget det.

Lad mig fortælle jer om en oplevelse den pige havde, som senere blev min hustru. En overgang var hun medlem af stavens søndagsskolebestyrelse. Som sådan var det hendes opgave at instruere lærerne i en søndagsskoleklasse. Lektien handlede en dag om profetens syn, hvor han så Faderen og Sønnen. Hun vidste, at der i klassen ville være én, som havde taget eksamen fra University of Idaho, og som ikke var en sidste dages hellig og ikke troede på evangeliet. Det slog hende, at beretningen om Faderens og Sønnens tilkendegivelser for profeten Joseph Smith ikke ville blive godkendt af denne højt uddannede forfinede og kønne kvinde. Ved at tænke på det blev hun stærkt foruroliget. Hun var ikke sikker på, at hun selv vidste, at det var sandt. Hun var så bekymret, at om hun tyede til sin mor. Grædende sagde hun: „Mor, jeg kan ikke give den lektie. Jeg ved ikke, om Joseph Smith virkelig havde det syn. Den kvinde vil le ad mig og håne mig.“

Hendes mor var ikke nogen lærd kvinde, men hun havde et vidnesbyrd. Hun sagde til sin datter: „Du ved, hvordan profeten fik det syn, ikke sandt?“

„Jo,“ svarede hendes datter, „han fik det efter at have bedt til Gud om visdom.“

„Hvorfor prøver du så ikke det?“ sagde moderen til datteren.

Datteren gik til sit værelse og prøvede det; hun „kæmpede“ med Gud ligesom Enos. Resultatet var, at hun tog til den klasse og gav lektion særdeles overbevisende med en kraft, der lå udover hendes naturlige evne. Hvordan kunne hun gøre det? Jo, Helligånden kom til hende som svar på hendes bøn. Hun oplevede en brænden i sjælen. Hun vidste, at Joseph Smith havde haft det syn, lige så vel, som han vidste det. Hun havde ikke set nøjagtigt det samme med sine øjne, som profeten så, men hun havde den samme visdom. Hun vidste fra Joseph Smiths beskrivelse, hvad hun havde set, og hun havde et vidnesbyrd fra Helligånden om, at hans beretning var sand.

Førdringer skabt ved vidnesbyrd

Sommetider kommer et vidnesbyrd langsomt til et menneske, gennem et længere stykke tid. Jeg kan ikke huske, at et vidnesbyrd kom pludseligt til mig, sådan som det gjorde til min hustru. Jeg kan ikke huske, da jeg ikke havde noget vidnesbyrd. Det er naturligvis blevet styrket gennem årene, men jeg kan ikke huske, at jeg nogensinde ikke har troet. Men hvad enten et vidnesbyrd kommer pludseligt eller efterhånden, så gør det noget ved vedkommende. Man er anderledes efter at have fået et vidnesbyrd. Gode mennesker, store mennesker, er anderledes. Peter var anderledes. Da Jesus talte om sin forestående korsfæstelse, sagde Peter, at han ville dø sammen med ham. Som svar sagde Jesus til Peter: „Sandelig siger jeg dig: i dag, i denne nat, før hanen har galeet to gange, vil du fornægte mig tre gange.“ (Mark. 14:30).

Da Kristus var blevet taget til fange, gik Peter — et stykke bagefter — til det sted, hvor Jesus blev fremstillet. Da han sad mellem tilhørerne, „så en pige ham ... og sagde: ‘Han dér var også sammen med ham’

Men han nægtede det og sagde: ‘Jeg kender ham ikke, kvinde!’

Og lidt efter var der en anden, som så ham og sagde: ‘Du er også en af dem.’ Men Peter svarede: ‘Nej, menneskel det er jeg ikke.’

Omtrent en time senere var der en til, som forsikrede: ‘Jo! vist var den mand også sammen med ham; han er jo også galilæer.’

Men Peter svarede: ‘Menneske! jeg forstår ikke, hvad du mener.’ Og i det samme, mens han endnu talte, galede hanen.

Da vendte Herren sig om og så på Peter; og Peter kom Herrens ord i hu, hvordan han havde sagt til ham: ‘Før hanen gale i nat, skal du fornægte mig tre gange.’

Og han gik udenfor og græd bitterligt.“ (Lukas 22:56–62).

Det var imidlertid ikke slutningen for Peter. Da Helligånden faldt over ham og de andre apostle på pinsedag, fik de vidnesbyrd. Derefter gik Peter og Johannes op til templet og helbredte den lamme mand — det vil sige, i Jesu navn

udøvede de præstedømmets kraft, og Gud helbredte manden efter deres ønske. Folk samlede sig omkring dem og forbløffedes over miraklet. De jødiske ledere blev foruro-ligede, fordi de var bange for, at de skulle miste deres indflydelse. De arresterede derfor Peter og Johannes og gav dem besked på ikke at prædike og undervise længere i Kristi navn. Disse myndigheder havde magt til at dræbe Peter og Johannes, sådan som de havde dræbt Kristus. Men Peter var nu blevet et andet menneske. Da de gav ham og Johannes besked på ikke længere at prædike, sagde Peter: „Dom selv, om det i Guds øjne er ret at lyde jer mere end Gud;

for vi kan ikke lade være med at tale om det, vi har set og hørt.“ (Ap. Gern. 4:19–20),

Han havde nu et vidnesbyrd.

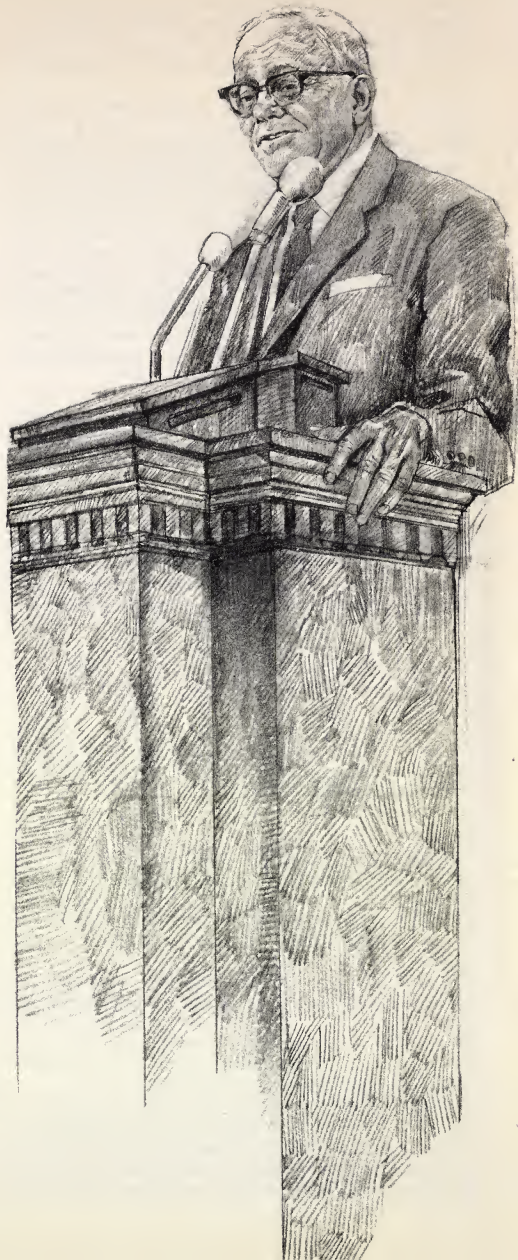
Almas og Paulus’ oplevelser er også eksempler på, hvordan vidnesbyrd forandrer mennesker. Min far plejede at fortælle mig, at forskellen på en mand, der har et vidnesbyrd, og en, der ikke har et, er som forskellen på et levende, voksende træ og en tør stub. Jeg er sikker på, at han havde ret. Hvordan får man et vidnesbyrd? Jeg synes, at Jesus gav svaret bedre, end det før er blevet givet. Da han belærte i templet ved løvhyttefesten, undredes jøderne — selvom de allerede da planlagde at slå ham ihjel — over hans forkyndelse og sagde: ‘Hvordan har han fået den skriftkundskab, da han ikke er lærd?’

Så svarede Jesus dem og sagde: Min lære er ikke min egen, men hans, som sendte mig. Hvis nogen vil gøre hans vilje, skal han erfare, om læren er fra Gud, eller jeg taler af mit eget.“ (Johs. 7:15–17). Denne udtalelse er så tydelig og enkelt, at „selv enfoldige“ ikke kan „fare vild“. (Esajas 35:8).

Erhvervelse af et vidnesbyrd
Det er klart, at det første skridt henimod at få et vidnesbyrd er at lære Faderens vilje at kende. Det kan gøres ved at studere Guds ord og ved at efterleve hans befalinger, efterhånden som de læres. Studér skrifterne. Studér profeternes belæringer. Studér Mormons Bog, Lære og Pagter, Den kostelige Perle og Bibelen. Læs vor tids profeters belæringer, læs om profeten Joseph Smiths liv. Lær og adlyd Guds vilje.

Der er ikke nogen genvej til et vidnesbyrd. Der findes ikke to forskellige måder. Der findes kun den ene vej. Herren åbenbaredede den sikre og visse måde, da han sagde til Oliver Cowdery: „Oliver Cowdery, sandelig, sandelig, siger jeg dig: Så vist som Herren, din Gud og Forløser, lever, skal du få kundskab om alt, hvad du beder om i tro og med et oprigtigt hjerte; og når du tror, skal du få kundskab ... Ja, se, jeg vil tale til dig i din sjæl og i dit hjerte gennem den Helligånd, der skal komme over dig, og som skal bo i dit hjerte.

Se, dette er åbenbaringsens Ånd“ (L. & P. 8:1–3). Enhver, som oprigtigt beder med et virkeligt ønske om at måtte kende sandheden med hensyn til det, som han har lært om evangeliet, vil modtage vidnesbyrd i sind og hjerte ved Helligånden, således som Herren lovede Oliver. Og, som Herren sagde, vidnesbyrdet skal bo i hjertet. Det skal forblive i hjertet for evigt, hvis man bevarer sin tro ved at

omvende sig fra sine synder, ved at blive døbt, ved at modtage Helligåndens gave ved håndspålæggelse og ved at fortsætte med at adlyde evangeliets principper lige til sit jordiske livs afslutning.

Jeg har et vidnesbyrd i hjertet om sandheden af de principper, jeg nævnte i begyndelsen if denne artikel. Jeg ved, at Gud lever, og at Jesus Kristus lever. Jeg vil ikke være mere overbevist herom, når jeg står foran dem og skal dømmes for mine gerninger i kødet. Helligånden har åbenbaret disse sandheder for mig. Jeg ved, at Gud kan høre bønner; han har hørt mine ved utallige lejligheder. Jeg har modtaget direkte åbenbaring fra ham. Jeg har haft problemer, som ikke syntes at have nogen løsning, og jeg har lidt ved at skulle stå over for dem, indtil det blev klart, at jeg ikke kunne komme videre uden at løse dem. Efter megen bøn og i mange tilfælde efter at have fastet en dag, en uge, ja sommetider længere, har jeg fået svarene åbenbaret i mit sind i fuldt færdige sætninger. Jeg har hørt Guds røst i mit sind, og jeg kender hans ord.

Må Gud velsigne jer, brødre og søstre, at I alle må glæde jer over den store gave, som et vidnesbyrd om evangeliet er. Profeten Joseph Smith sagde, at man ikke ville kunne frelses i uvidenhed. (se L. & P. 131:6). Han mente imidlertid ikke uvidenhed om et eller andet fremmed sprog eller uvidenhed om et eller andet videnskabeligt område. Jeg mistænkeliggør ikke nogen for at erhverve sig lærdom. At lære er godt. Jeg opfordrer jer til at lære så meget, som I kan. Det er yderst vigtigt. Men intet af det vil give jer kundskab om det, som profeten havde i tankerne, da han sagde, at mennesker ikke kan frelses i uvidenhed.

Den kundskab, som man må have for at blive frelst, kommer gennem et vidnesbyrd om Jesu Kristi evangelium, omfattende alle de principper, som det lærer. Vidnesbyrd kan opnås. Jeg ved, at mange af jer har et. Gud velsigne jer, at I alle må få et, og at I vil fortsætte trofast med at efterleve det til jeres dages ende; for til dem, som får det og fortsætter trofast til enden, er alle forjættelser blevet givet.

Mormonoptegnelser

Min mand venter på mig

AF MERYL C. LIPTROTT

Hvis nogen havde fortalt mig, at jeg skulle udholde så megen fortvivelse og alligevel fortsætte med at leve, efter at min mand var blevet dræbt ved en bilulykke, ville jeg aldrig have troet dem. Vi holdt så meget af hinanden; vi levede for hinanden og for vore børn, og nu var alle vore planer og drømme forsvundet. Jeg blev ladet tilbage med tre børn under seks år, den mindste født seks måneder efter min mands død. Og jeg var ateist. Jeg levede i et mareridt, som jeg ikke syntes at kunne undslippe fra.

Tre dage efter at Danny døde, så jeg ham meget levende for mig i en drøm. Han så forfærdelig ud, medens han vandrede ned af travle gader i øsende regn, men han sagde: „Jeg er ikke død; jeg lever stadig.“ Forestil jer min glæde! Og da jeg vågnede og forstod, at det kun var en drøm, sank jeg igen ned i frygtelig fortvivelse.

I månederne efter hans død, søgte jeg trøst gennem mange besøg hos præster og missionærer fra forskellige trosretninger. De prøvede at forsikre mig om, at der var en Gud og et liv efter døden; men ingen kunne fortælle mig, om jeg på ny ville være sammen med min mand. Ja, nogle var så negative med hensyn dertil, at jeg var glad for at være ateist. Jeg søgte trøst i rygning af op til firs cigaretter om dagen, drak et uendeligt antal kopper af te og kaffe, og også alkohol. Atten måneder gik, og jeg var stadig fortabt og ensom.

Men så en varm eftermiddag i maj 1973 ringede to unge mormonmissionærer på min dør. Jeg afskyede missionærer, som prøvede at påtvinge mig deres religion, men de var venlige, og de så ud til at være så lykkelige. Den aften viste de mig filmen: „Menneskets søgen efter lykke“, og jeg sagde til dem, at jeg ville ønske, at jeg kunne tro på sådan noget, især den del, hvor manden dør og bliver budt velkommen ind i åndeverdenen af sine kære. Ældsterne bar stærke vidnesbyrd om det sande i denne lære og fortalte mig, at hvis jeg ville fortsætte med at lytte og bede, så ville jeg selv lære sandheden at kende. Jeg stillede mig tvivlende, men jeg indvilgede i at lade dem komme og fortælle mig om Mormons Bog.

De to sidste dage før deres besøg overbeviste jeg mig selv om, at jeg ikke burde lytte mere til dem, og jeg besluttede mig til at lade, som om jeg ikke var hjemme, når de kom. Men de kom en time for tidligt og overraskede mig. Efter en kort lektie om Lehi forlod de mig med en Mormons Bog i hånden, som jeg havde lovet at ville læse. Det var ikke noget, stort offer, for jeg elsker at læse. Så jeg læste Første Nephi.

Da det blev søndag, var jeg ikke alt for ivrig efter at gå i kirke, men mine børn var ivrige efter at komme i søndagsskole, for det havde de aldrig før prøvet. Så vi tog afsted. Den åndelige familiepræsentation handlede om arbejde for de døde, og det var for mig helt utroligt. Sondagsskole-

lektien drejede sig om Brigham Young og polygami. I bilen på vej hjem tændte jeg mig en cigaret og besluttede aldrig mere at komme der.

Og alligevel læste jeg den aften, efter at børnene var gået i seng Joseph Smiths brochure. „Hvorfor skulle han dog finde på hele den historie?“ tænkte jeg. Og så tog jeg Mormons Bog frem og blev så betaget af Anden Nephi, at jeg ikke kunne holde op. Det var over midnat, da jeg besluttede at bede og spørge min himmelske Fader, om der virkelig var et liv efter døden. Jeg ville så gerne vide det. Den nat drømte jeg, at jeg på ny så min mand, men denne gang var han klædt i hvidt, solen skinnede, og han stod på en smuk, grøn mark, omgivet af træer og blomster. På ny fortalte han mig, at han var i live, og også, at der var liv efter døden. Jeg var forbløffet.

Næste aften læste jeg 260 sider i Mormons Bog, og derefter bad jeg og spurgte min himmelske Fader, om det var sandt. Jeg vågnede tidligt om morgenen; værelset syntes klart, der var på en eller anden måde varme og lykke i det, og jeg var fyldt med den Helligånd i en sådan grad, at jeg brændte fra isse til hæl. Et skriftsted fra Anden Nephi blev ved med at løbe gennem tankerne, det, som taler om en séer, der skal oprejses, hvis navn skulle være Joseph efter hans far og efter den gamle Josef (2. Nephi 3:14-15). Jeg læste på ny det skriftsted, og da jeg bad, vidste jeg, at Joseph Smith var en Guds profet, og at Mormons Bog var sand. Jeg var så lykkelig, at jeg havde lyst til at løbe ud på gaden og finde missionærerne for at fortælle dem den gode nyhed.

Den aften belærte de mig om visdomsordet, og jeg var sikker på, at jeg aldrig ville være i stand til at bryde de uvaner, jeg havde erhvervet mig. Jeg havde røget cigaretter efter cigaret, mens de underviste mig. Men de fortalte mig, at de vidste helt uden tvivl, at jeg kunne gøre det, og de bad sammen med mig. Da de tog afsted, tog de mine cigaretter med sig, og jeg har aldrig siden den dag haft lyst til en cigaret. Visselig besvarer Herren vore bønner!

Kun sytten dage efter at disse to dejlige unge mennesker ringede på min dør, blev jeg døbt, og jeg har aldrig tvivlet på, at det, jeg gjorde, var rigtigt. Jeg har fået min patriarkalske velsignelse, og dens velsignelser og løfter fryder min sjæl. Jeg er blevet besejlet til min mand i templet, og vi har fået vores børn besejlet til os, og jeg har et vidnesbyrd om, at Danny har accepteret arbejdet og dagligt vokser i evangeliet i sin venten på os.

Frelseren sagde: „Kom hid til mig, alle I, som er trætte og tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile... thi med et er gavnligt, og min byrde er let“ (Matt. 11:28-30). Jeg ved, det er sandt! Jeg har været knuget af fortvivelse, og jeg ved, at hvis jeg forbliver trofast i evangeliet, vil jeg løftes op til lykkes tinder, for Herren har givet mig håbet tilbage.

Jeg har et spørgsmål

Spørgsmål af almindelig evangelisk interesse besvaret som vejledning, ikke som officielle udtalelser om kirkens stillingtagen.

Er alle indianere lamaniter?

Ross T. Christensen, professor i arkæologi og antropologi ved Brigham Young University.

Efter Herrens vidunderlige mission i Amerika var der et århundrede eller mere med evangelisk efterlevelse, hvor „der fandtes ingen strid i landet, fordi Guds kærlighed boede i folkets hjerte. Der fandtes hverken røvere eller mordere, hverken lamaniter eller -ter i nogen form; men de var alle eet, Kristi børn og arvinger til Guds rige“ (4. Nephi 15–17).

Lamaniter, før og senere

Ulykkeligvis skete der det kort før år 194 efter Kristus, at „en mindre del af folket, som havde gjort oprør mod kirken og antaget navnet lamaniter; derfor begyndte der igen at blive lamaniter i landet“ (4. Nephi 20). Det, der begyndte som et mindre oprør, voksede til et stort frafald. Snart var to store nationer involveret i en religiøs krig, og i løbet af mindre end to århundreder tiltintetgjorde lamaniterne nephiterne.

Disse senere lamaniter var i modsætning til de oprindelige ikke en bestemt race men var en anti-kristen religiøs

gruppe. De kan forsåvidt have omfattet lige så mange mennesker af nephitisk afstamning som af lamanitisk.

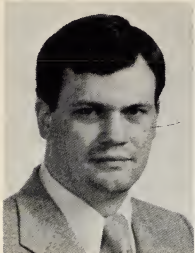
Men hvad betyder ordet „lamanit“ i virkeligheden? Ordet er blevet brugt på mindst fem forskellige måder. (1) En slægtslinie, der gennem mandssiden føres tilbage til den ældste broder, Laman. (2) En nation fra tiden før Kristus, nedstammende fra Laman og hans oprindelige tilhængere, det vil sige lamaniterne, lemueliterne og ishmaeliterne. (3) De „senere lamaniter“ fra 194 e. Kr., en religiøs bevægelse, ikke en slægtsgruppe.

Ordet bruges også tit på to måder, som ikke finder sin oprindelse i Mormons Bog: (4) Efterkommere af alle syv slægtslinier, som de findes i øjeblikket – alle efterkommere af Lehi, Ishmael og Zoram (men udtrykket *lamanit* kan ikke dække alle disse, i hvert fald ikke i racemæssig forstand); (5) Alle indianere i det hele taget.

I 2. Nephi 1:5, fortalte profeten Lehi om, hvordan Herren, da han bragte andre mennesker foruden Lehis familie til Amerika, i versene 10 til 12 lovede hans sønner, at når deres efterkommere ville „nedsynke i vantro“ og afvise deres Messias, ville andre nationer overtage deres lande og dræbe og adspredde dem under blodsudgydelser fra slægt til slægt.

I henhold til de hellige optegnelser forekom dette frafald virkelig i det tredje og fjerde århundrede e.Kr. De arkæologiske fund sandsynliggør, at Herren lod sin tjener Lehi's profetier ske fyldest ved at bringe fremmede folk over dem. Forskellene mellem de indianske stammer og de mange forskellige indianersprog viser dette helt tydeligt. Det er klart, at indianernes oprindelige forfædre kom fra mange forskellige etniske grupper fra flere forskellige lande i den gamle verden. Derfor er det umuligt at hævde, at *alle* indianere er lamaniter. Mormons Bog selv hævder ikke, at de er det; det er kun nogle enkelte sidste dages hellige, som har gjort det.

Jeg er ikke ude på at dykke ned i mysterier, og jeg er klar over, at dette kan blive et udspekuleret spørgsmål, men jeg ville gerne vide, om Jesus Kristus er Skaber af og Forløser for andre verdener foruden denne?

Robert G. Mouritsen, forfatter af undervisningsmateriale til kirkens uddannelsessystem:

Når vi prøver at forstå Guds Søns liv og gerning bedre, dykker vi ikke ned i mysterier, og det kan heller ikke blive et udspekuleret spørgsmål. Skrifterne fortæller os, at „dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, som du har sendt, *Jesus Kristus*“ (Johs. 17:3, fremhævelser tilføjet). Profeten Joseph Smith sagde om dette citat, at: „Hvis et menneske ikke kender Gud ... vil han forestille sig, at han ikke har evigt liv; thi der kan ikke være evigt liv på noget andet princip.“ („Profeten Joseph Smiths lærdomme“, s. 415). At søge at kende Gud og Kristus, at lære deres vilje at kende, og at underlægge os den, er vor religions altoverskyggende opgave. Om dette har præsident Marion G. Romney skrevet: „Alle, som har en virkelig forståelse af Jesus Kristus, og som har modtaget et vidnesbyrd gennem Ånden om hans guddommelighed ... ser i alt, hvad han har sagt og gjort, bekræftelse på hans universelle herredømme, både som Skaber og Forløser („Improvement Era“, Nov. 1968, side 48).

Jesus var den førstefødte Søn af Faderen fra begyndelsen. I en udtalelse fra 1916 sagde Det øverste Præsidentskab og De tolv Råd: „Blandt Elohim's åndelige børn var og er den førstefødte ... Jesus Kristus, i forhold til hvilken alle andre er juniorer“ („Messages of The first Presidency“, 1971, 5:33). Han var arvesønnen, og han beholdt den arveret ved streng lydighed. Gennem forudtilværelsens evigheder og tidsaldre gik han fremad og udvikledes, indtil han, som Abraham beskrev det, stod som én, der „var Gud lig“ (Abr. 3:24). „Vor Frelser var Gud, for han blev født ind i denne verden,“ skrev præsident Joseph Fielding Smith, „og han bragte med sig den samme status, da han kom her. Han var lige så meget Gud, da han blev født ind i verden, som han var før.“ („Doctrines of Salvation“ 1:32). I sin forudtilværelse var Jesus under Faderens tilsyn Skaber af og Forløser for Faderens verdener. Enok havde lært, at „var det muligt for mennesket at tælle jordens støv eller

millioner af kloder som denne, så ville det ikke være begyndelsen til dine skabers tal“. (Moses 7:30). Herren belærte Moses: „Utallige verdener har jeg skabt ... og jeg skabte dem ved Sønnen, som er min Enbårne“. (Moses 1:33). Moses fik ikke opgivet et antal på alle disse verdener, men han fik at vide, hvem deres **Skaber** var. Joseph Smith fik fortalt, hvem deres **Frelser** var: „Herren er Gud, og der er ingen Frelser uden ham ... ved ham, gennem ham og af ham, eksisterer og skabtes verdenerne, og at deres indbyggere er sønner og døtre, født af Gud“ (L. & P. 76:1, 24). Profeten redegjorde for disse citater i et digt, han offentliggjorde i 1843:

For Herren er Gud, og hans liv ender aldrig,
og ud over ham fandtes aldrig en menneskenes
Frelser ...

Han er Frelseren og Guds Enbårne –
Ved ham, af ham og gennem ham blev alle verdener
skabt,
Ja, alle som lever i de vide himle,
hvis beboere også, fra den første til den sidste,
er frelste af selve den samme, vores Frelser;
og selvfølgelig er Guds udfangne døtre og sønner,
ved selve den samme sandhed og selve de samme
kræfter.

(„Times and Seasons“ 4:82–85)

Ældste Bruce R. McConkie har skrevet en tydelig udtalelse om Jesu universelle guddommelighed: „Og vores Herres jurisdiktion og magt udstrækker sig langt ud over denne lille jords grænser, som vi bor på. Han er, under Faderens tilsyn, Skaber af verdener uden tal (Moses 1:33). Og ... Kristi forsoning, der er bogstavelig og helt uendelig, gælder for et uendeligt antal jordkloder“. Og igen: „Lige så vel som Kristi skabende og forsonende kræfter udstrækker sig til hele jorden og alt derpå og også til den uendelige udstrækning af verdener i hele det umådelige rum, således er også opstandelsens kraft universel i sin udstrækning. Mennesket, jorden og alt liv derpå vil komme frem i opstandelse. Og opstandelsens gælder for og fortsætter i andre verdener og andre mælkeveje“ („Mormon Doctrine“ 1966, pp. 66, 642). Præsident Marion G. Romney opsummerede hele opfattelsen af Jesu universelle mission med disse ord: „Jesus Kristus, i betydningen af at være skaber og Forløser, er hele universets Herre. Bortset fra hans dødelige mission, der blev fuldbyrdet på denne jord, er hans tjeneste og forhold til andre verdener og deres indbyggere de samme som hans tjeneste og forhold til denne jord og dens indbyggere ... Underforstået i skrifterne er den kendsgerning, at den sikreste, hvis ikke den eneste, måde at forstå Jesus, universets Herre, er at få en forståelse af hans forhold til denne verden og dens indbyggere ... Jeg bærer mit eget vidnesbyrd, at disse storslåede vidnesbyrd om, at Jesus Kristus er universets Herre, virkelig er sande, at han også er vores Frelser, og at Jesu Kristi evangelium er universelt – den eneste plan, hvorved mennesket nogensinde er blevet eller nogensinde kan blive ophøjet.“ („Improvement Era“, Nov. 1968, pp. 46–49).

Et brev til de kvinder, der er gift med ikke-medlemmer

AF CAROLE OSBORNE COLE

Kære søstre,

Jeg forstår jer, for i mange år havde jeg det ligesom jer, og min længsel efter hjælp, udtalt men udtrykt i stilhed, var ligesom jeres. Ligesom jer sad jeg ved utallige møder i håb om at høre den ene tale, den ene tanke, den ene åbenbaring, der ville give mig nøglen til min mands omvendelse. Jeg var ikke klar over, at jeg allerede havde nøglen. Nu har jeg brugt nøglen og åbnet døren, og min mand er trådt ind gennem den. Men jeg kan ikke glemme mine søstre, som stadig er på udgik efter den nøgle, og jeg vil så gerne hjælpe jer med at finde jeres.

At dømme efter antallet i mit eget ward, må der være mange af os, som gifter os uden for kirken. Og deri ligger den første og meget vigtige erkendelse. Acceptér den meget nærliggende mulighed, at jeres mand **ikke** bliver medlem. Statistikken er imod os. Men det, der må huskes, er, at det var vores eget valg. At bebrejde manden for ikke at blive medlem vil få ham til at føle, at han svigter os. Selvom vi aldrig udtrykker skuffelse over vore mænd, så kan det føles, og det vil tælle imod os. Vi må elske vore mænd for det, de er og ikke for det, som vi ønsker, at de skal blive. Vi kan blive så optaget af at ville bringe vore mænd ind i kirken, at vi helt overser glæden ved at lade dem præsidere i hjemmet. Ved hjælpforeningens generalkonference i 1971 sagde ældste Boyd K. Packard af De tolv Råd: „Der er nogle meget delikate følelser forbundet med dette problem, som involverer det mandlige ego og berører selve centrum i mandens natur. Og jeg må i al frimodighed sige, at ikke sjældent bliver en kvinde så optaget af at ville føre sin mand ind i aktivitet i kirken, at hun undlader at erkende, at hun kunne lade ham lede hende derind meget hurtigt“. („Den danske Stjerne“, juli 1972).

Ældste Packers råd ved den konference er den største enkelte kilde til hjælp og trost i den helt særlige situation, som jeg har lært i de femten år, jeg har været medlem af kirken. Hvis I ikke har læst den, så få fat i den og læs den igen og igen.

Jeg lærte noget andet nærmest ved et tilfælde. Det kom ved en ungdomskonference. Som præsidet for den kvindelige GUF og chaperone vendte jeg udmattet hjem fra

to næsten søvnløse nætter, som synes at være en stadig tilbagevendende erfaring under ungdomskonferencer. Der var meget at gøre derhjemme den lørdag eftermiddag, så søndag morgen var jeg stadig meget træt og sov så længe, jeg turde. Jeg stod op lige netop i rette tid til at komme til et tidligt morgens mor-og-datter møde, som jeg havde ansvaret for men for sent til at give min mand og børnene morgenmad. Han var sur, da jeg tog hjemmefra, og da jeg kom hjem, var han stadig vred. Vrede ord blev udvekslet, og det så ud til, at det ville være umuligt for mig at tage til de næste tre planlagte møder. Jeg besluttede mig til at fortælle biskoppen, at jeg ikke kunne komme til møderne og at jeg var lige ved at opgive al min aktivitet i kirken, selvom det ikke var, hvad min mand forlangte af mig.

Med tårer i øjnene tog jeg til søndagskole og opsøgte biskoppen. Straks da han så mig, vidste han, at jeg var i vanskeligheder. Jeg forsøgte at fortælle ham om min situation, men forbavsende nok syntes han at være forberedt derpå. Jeg fik senere at vide, at han natten før havde drømt, at jeg ville bede om afløsning. Efter at have taget mig med ind på sit kontor, gav han mig denne velsignelse: „Søster Cole, jeg lover dig, at hvis du vil gøre alt det, som du bør gøre, så vil Jim blive døbt.“ Det gav mig trøst, men jeg vendte hjem, stadig lidt skeptisk med hensyn til, hvordan Jim's indstilling ville være. Efter at have undskyldt, at jeg havde undladt først at være hustru og derefter GUF-præsident, blev vi påny gode venner, og med Jim's godkendelse overholdt jeg resten af dagens program. Da jeg tænkte over den velsignelse, forstod jeg naturligvis, at det væsentligste var, at biskoppen ikke sagde: „Gå hjem og sig til Jim, at han skal gøre sådan og sådan,“ eller „sig til Jim, at han skal gøre det.“ Hvad han sagde til mig var, hvad jeg skulle gøre: Efterleve evangeliet — hele evangeliet! Velsignelsen fik mig også til at tænke på noget, som en søster havde fortalt mig for nogle år siden. Hun sagde, at hvis hendes mand aldrig havde sluttet sig til kirken, ville det ikke være, fordi hun ikke havde efterlevet evangeliet. Hun havde ventet fjorten år på, at hendes mand skulle blive døbt, og tanken om at skulle vente så længe, fik det til at krympe sig i mig, for dengang havde vi kun været gift i to år. Jeg

måtte vente næsten lige så længe, som hun gjorde; Jim blev døbt 13½ år, efter at vi var blevet gift.

Når jeg nu tænker tilbage, så ved jeg, at jeg fik masser af hjælp — fra vores børn, vore venner, og naturligvis, så snart jeg gjorde mig selv værdig dertil, fra Helligånden. Jeg ved, at jeg var positivt indstillet med hensyn til de fremskridt, Jim gjorde. Han sagde aldrig ligegyld, hvordan han følte, eller hvordan det gik med men, men på en eller anden måde vidste jeg det, hver gang han kom et skridt nærmere. Og jeg syntes at være inspireret til at sige noget, som enten syntes at hjælpe, eller som fik ham til at ransage sig selv eller til at stille nogle spørgsmål til sig selv eller andre. Måske vil verden kalde det intuition, men vi ved bedre, ikkesand?

Lad mig opsummere de to tidligere punkter og så fortælle jer om nogle andre tanker, jeg har gjort mig.

Acceptér det fulde ansvar for at have valgt at gifte jer uden for kirken, og lad jeres mand vide, at han er alt, hvad I kunne ønske jer af en mand.

Begynd at arbejde på jeres eget åndelige velfærd. „Linie på linie, bud på bud“ (L. & P. 98:12) så vil jeres påskønnelse af og kærlighed til evangelet vokse, og hele jeres familie vil blive berørt af jeres foragede åndelighed.

Lad være med at stille jer i forsvarsstilling. Jeg går ud fra, at der er tidspunkter, hvor vi alle har tvivl, og en undersøger (selv en, som ikke indrømmer at være det), vil selvfølgelig være nødt til at komme med alle de anti-mormon-argumenter som han har hørt eller læst om eller selv er kommet frem til. At prøve på at se det hele ud fra Jims synspunkt og ekklære mig enig med ham, når som helst det var muligt — og hvor det ikke var muligt at være enig med ham, da at forblive rolig og imødekommende under hele diskussionen — vandt mere terræn end argumenter eller opbragte følelser kunne have gjort. Kikren er sand, og sandheden kan ikke skades af angreb.

Bring *ikke* personlige problemer med andre medlemmer af kirken med hjem. Det var især nyttigt i vores ægteskabs første år. Uden grundlaget af tro på evangeliet og kirken kan smålige skændier forgifte enhvers indstilling, for slet ikke at tale om en undersøger.

Bed jeres musiklærere lære jeres børn kirkens salmer. Det kan måske synes en mærkelig vejledning, men det er én, som jeg tilfældigt slog mig på, og det var tydeligvis en god hjælp. Efterhånden som vores datter, Lori, blev dygtigere til at spille klaver, bad jeg hendes lærer give hende kirkens salmer for som øvelser. Salmer lod dag efter dag gennem huset, og selvom Jim havde gjort sig bemærket ved ikke at kunne lide salmer i almindelighed, varede det ikke længe, før han opdagede, at hanynnede dem på de kendte salmer, når han barberede sig eller arbejdede i haven. Jeg frydede mig! Det var lige, hvad ældste Packer anbefalede i sin tale: „... hvis din mand ikke befinder sig godt ved at gå i kirke, så gør alt, hvad du kan, for at få ham til at føle sig i kirken, når han er derhjemme.“

Benyt jer af så mange som muligt af de sekskabelige aktiviteter, som kirken tilbyder. En del af det at få Jim til at føle sig hjemme i kirken, var at gøre ham bekendt med vore

wardsmedlemmer og derved føle sig godt tilpas, når han endelig gik med til et møde i kirken.

Men selvfølgelig skal det virke begge veje. Sørg for, at du virker munter og begejstret ved at være med til de aktiviteter, som din mand er nødt til at deltage i af forretningsmæssige hensyn eller for at komme sammen med gamle venner. Det er måske ikke den slags aktiviteter, som I allerhelst er med i, men det er vigtigt at støtte ham.

Placér din mand som familiens overhoved og lad dine børn ved dine handlinger vide, at du respekterer ham som sådan. *Sørg for at holde familiehjemmemaetener.* Jim undslod sig til at begynde med for at bruge håndbogen. Han var i princippet enig i, at vi skulle have en regelmæssig tid sammen med familien, men han kunne ikke se nogen grund til at have disse aftener forudplanlagte. Vi begyndte med *hans* måde — hvert af familiens medlemmer, der var gamle nok til det, kunne lede mødet efter sit eget hoved. (Jeg sørgede for at bruge håndbogen, hver gang det var min tur.) Efterhånden blev håndbogens værdi tydelig for alle, og nu bruges den fuldtud i vores familie.

Fortæl om de særlige vidnesbyrd og trosfremmende historier, som fortælles ved kirkens møder. Selvom disse historier kan synes fremmedartede og uforståelige for din mand, så vil hver enkelt vidnesbyrd bidrage til hans vækst. Hvis han siger „jeg kan simpelthen ikke tro det“ eller „det lyder ikke rigtigt“ eller kommer med lignende kommentarer, så begynd ikke at blive påståelig. Erklær dig enig med ham i, at der findes ting, der er vanskelige at forstå.

Abonnér på Den danske Stjerne. Den indeholder gode historier, som du kan læse højt for børnene. Hvis din mand ikke er flink til at læse, så prøv lejlighedsvis at læse en sætning højt for ham af noget, som har gjort indtryk på dig. Som en normal del af deres diskussioner kan de unge i familien tale om artikler og bestemte emner fra det, de har læst i Stjernen.

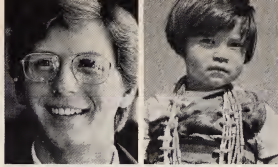
Stol på Helligånden til at væjlede dig og tilskynde dig, når du siger noget, når du forbliver tavs og når du vælger emner og udtryksmåder. Helligånden blev vedt dig som gave, da du blev bekræftet som medlem af kirken. Den kan blive den allervigtigste gave du nogensinde vil modtage i hele dit liv. Benyt den klogeligt og under bøn, og jeg kan udfra min egen erfaring fortælle dig, at dine belønninger derfor vil blive store.

For mig var nøglen det at oprette det bedst mulige forhold til min mand og at koncentrere mig om at efterleve evangeliet fuldtud. At ægte et ikke-medlem garanterer ikke noget positivt, men det forhindrer ikke, at noget bliver en del af ens tilværelse.

Jeg håber, at den nægte, der hjalp os, også vil hjælpe jer, og jeg beder om, at I må havde heldet med jer. Men skulle lykken ikke tilsmile jer og jeres mand aldrig beslutter sig til at lade sig døbe, så bliv ikke fortvivlede. Den foragede glæde og lykke, som kommer jeres hjem tilgode ved at efterleve disse principper er i sig selv en belønning.

Med megen kærlighed til jer, forbliver jeg jeres hengivne søster i evangeliet.

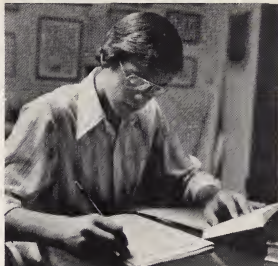
Carole Osborne Cole, husmoder, virker som hjælpeforenings-lektieleder og præsident for Unge Piger i Butte East Ward, Butte Montana stav.

Hvis sløret kunne løftes, og I kunne se jer selv, som I var, da Herren stod midt blandt ånderne, de ædle og de store, ville I høre ham sige: „Disse vil jeg gøre til mine fyrster“ og „Abraham, du er en af dem.“ (Abr. 3:23).

Jeg fik en patriarkalsk velsignelse, da jeg var bare otte år gammel. Den sagde blandt andet: „Du er ikke kommet til denne jord ved et tilfælde, men for at opfylde en bestemmelse af den Almægtige ved at fuldføre et stort værk.“ Derpå fortsatte den detaljeret med, hvad jeg kunne gøre. Da jeg således ikke var kommet her ved et tilfælde, bad jeg som dreng altid om Herren ville hjælpe mig til at leve sådan, at jeg ikke ville blive berøvet muligheden for at gøre det, som han havde sendt mig her for at udføre. Jeg kan ikke forestille mig noget, der ville være mere skuffende, end at vende tilbage efter dette liv, og Herren så måtte sige: „Ser du, LeGrand, dette er, hvad vi sendte dig for at gøre, men du ville bare ikke gøre det. Du kom på afveje, og vi var nødt til at kalde andre til at gøre dit arbejde for dig.“

Hvis sløret kunne løftes, kunne I se, hvem I var dengang, og så kunne I huske og se det, som venter jer — hvad Herren havde i tankerne for jer ædle og store, som er kommet frem i vor tid — og jeg tror ikke, at nogen af jer ville ønske at drive tiden væk. I ville ønske at sikre jer, at I benytter de gaver og talenter, som Gud har givet jer, til sæ-

En udvalgt generation

AF ÆLDSTE LeGRAND RICHARDS
Et stort ansvar

og herlighed for hans navn og til velsignelse for hans børn.

Hvordan vi bruger vore talenter

I husker lignelsen om talenterne. En købmand tog på en lang rejse, og han delte sine talenter mellem sine tjenere. „En gav han fem talenter, en anden to, en tredje én.“ Efter et stykke tids forløb kom han tilbage og gjorde regnskab med disse tjenere. Den, som havde fået fem, havde tjent yderligere fem. Hans herre sagde: „Vel, du gode og tro tjener, du har været tro over lidt, jeg vil sætte dig over meget; gå ind til din herres glæde.“

Han, som havde fået to — vi har ikke allesammen lige meget — havde tjent endnu to og fik det samme svar. Men den, som havde fået den ene, sagde: „Herre, jeg havde lært dig at kende som en hård mand, der høster, hvor du ikke sæede, og samler, hvor du ikke spredte, og af frygt for dig gik jeg hen og gemte dit talent i jorden.“ Derfor tog herren talentet fra ham og gav det „til ham, der har ti talenter. Thi enhver, som har, ham skal der gives,“ men „den, der ikke har, fra ham skal der endog tages det, som han har.“ Og herren kastede den „unyttige tjener ud i mørket udenfor. Der skal være gråd og tænderskæren“ (Se Matt. 25:14-20). „Men I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomskraft, som kaldte jer fra mørket til sit underfulde lys“ (1. Peter 2:9).

AT LÆSE MED FORSTÅELSE

AF JEFFREY R. HOLLAND

Redaktørens kommentar: I september offentliggjorde vi broder Hollands artikel, „At gøre skrifterne levende,“ hvori han fortæller, hvordan en far lærte sin datter at læse Mormons Bog ved at stille spørgsmål. I denne nye artikel gør broder Holland opmærksom på nogle af de temaer, der går igen i Mormons Bog. Han foreslår også spørgsmål, som vi kan stille os selv, når vi læser. Dette at holde øje med vigtige temaer og spørge os selv, hvorfor problemerne præsenteres, som det sker, kan i høj grad bidrage til vores forståelse af og glæde ved at læse Mormons Bog.

Når man tænker på, hvor klart åbenbaring er antydnet i det første kapitel, er det ikke forbavsende at finde emnet nævnt på praktisk talt hver eneste side i Nephi's første bog. Kapitel 2 begynder: „Thi se, det skete, at Herren talte til min fader i en drøm og sagde...“ I vers to forstærkes budskabet: „Herren befalede min fader.“ I versene 16 og 19 er cirklen blevet udvidet til at inkludere Nephi: „Herren... kom til mig,“ og „Herren talte til mig.“ Mere åbenbaring kommer i de følgende kapitler. Lehi fortæller sin søn: „Se, jeg har haft en drøm, hvori Herren har befalede mig, at du og dine brødre skal vende tilbage til Jerusalem.“ (1. Nephi 3:2). Da opfyldelsen af denne befaling repræsenterer nogle vanskeligheder for brødrene, „kom en

Herrens engel og stod foran dem.“ (1. Nephi 3:29). Da han går alene ind i Jerusalem „tilskyndedes Nephi af Ånden“, og i sin allervanskeligste time skriver han, „blev jeg tilskyndet af Herren.“ (1. Nephi 4:6,10). Tilslidst bliver en mand dræbt, før Nephi kan få fat på genstanden for sin søgen... Guds nedskrevne åbenbaringer. På nøgtern måde belæres Nephi og hans læsere om den absolutte nødvendighed — både i liv og død — af hellige skrifter. Uden dem ville hele nationer svinde og udslættes i vantrø.

Og således konkluderer fem kapitler: Drømme, profetier, optegnelser, Guds røst, engle, åndelige tilskyndelser — åbenbaring lagt til åbenbaring, vers efter vers. I disse første få sider må enhver opmærksom læser føle sig overbevist om det grundlæggende spørgsmål om menneskets evne til at modtage guddommelig vejledning fra Gud. I denne bog kommer den tanke markfuldt frem, og *den kommer først*. For en, som ikke er villig til at tro, at en himmelsk Fader leder sine børns virksomhed her på jorden, vil Mormons Bog ganske simpelt hen ikke have mere at sige. Men naturligvis, hvis læseren er villig til at fortsætte, vil han blive ført til nogle af de mest vidunderlige åbenbaringer, der nogensinde er nedskrevet, inkluderende Lehi's syn om Livets Træ (hvilket træ man kun med held kan nå ved at klynge sig til Guds ord) og Nephi's eget, højest be-

mærkelsesværdige syn om begivenheder fra Kristi fødsel til verdens ende. Ved slutningen af Nephi's første bog spørger Jehova gennem Esajas: „Kan en kvinde glemme sit diende barn, så hun ikke forbarmer sig over sit livs søn? Ja, selv om de kunne glemme, vil jeg dog ikke glemme dig, o Israels hus. Se, i mine hænder har jeg tegnet dig.“ (1. Nephi 21:15–16). Mormons Bog lærer os, gennem det den er og det den siger, at Jehova aldrig vil glemme os.

Jeg synes, det også er vigtigt at lægge mærke til, at vi hele vejen gennem disse kapitler gang på gang bliver belært om vores rolle i åbenbaringsprocessen. Begyndende med Lehi's første bøn og gennem Nephi's senere overvejelser, føres vi til nogle af de mest detaljerede skriftmæssige beretninger, som vi har, om, hvordan åbenbaring kan modtages. For eksempel får Nephi i kapitlerne 11 til 15 bestandigt befaling af Herrens Ånd eller en engel til at „Se!“ „Se,“ Ånden indbyder, og Nephi ser de samme symboler, som hans far så i sine syner. „Se,“ siger Ånden, og han lærer betydningen deraf. „Se,“ råber Ånden, og Nephi ser en nations skæbne og verdens endeligt. „Se,“ befaler Ånden næsten et dusin gange på mindre end lige så mange sider. Kan det være, at dette korte udråb også er betydningsfuldt for hvad der vil — eller ikke vil — ske, når vi læser resten af bogen? „Se,“ Himlens engle synes at erklære over for os: „Brug dine øjne og led din sjæl. Læs Guds åbenbaringer. Udvin din forståelse, så du kan se en verden af drømme, syner, profetier og tilskyndelser.“ Det eneste, der er mere tragisk end ikke at læse skrifterne, er ikke at *ønske* at gøre det. Jesus græd over dem, som havde øjne, men alligevel ikke ville se. Noget andet synes at ske i disse første kapitler af Mormons Bog, noget, som ikke blot antyder, at kapitler er kædet sammen i bøger, men at bøger er kædet sammen med andre bøger, så de danner et samlet hele. Et eller andet sted på vejen forstår vi, at der i første Nephi bog er en gentagen serie af konfrontationer og alternativer. Nephi er en bestemt slags søn. Laman er en anden. Lehi er en bestemt slags lokal leder; hans slægtning Laban er

en anden, og så videre. En liste over disse alternativer kan omfatte blandt andre disse opponenter:

Nephi, Sam	imod	Laman, Lemuel
Lehi	imod	Laban
Det ny Jerusalem	imod	Det gamle Babylon
Livets træ	imod	Helvedes dybder
Kristi jomfrumoder	imod	Den store skøge
Guds Lams kirke	imod	Djævelens kirke
Men selvfølgelig er den styrkeprøve, som vi endeligt ser:		
Kristus	imod	Satan

Og Satan bliver tilsidst overvundet, bundet „for et tidsrum af mange år“ (1. Nephi 22:26). Henad en sådan stil med valg og alternativer kommer Nephi, ydmyg og med noget besvær, gennem jordelivets vilddis. Han og hans lille gruppe af trofaste tilhængere synes at slå sig til tåls med den tanke, at der sandsynligvis vil blive gjort modstand mod hvad som helst godt, de gør.

„Modstand mod hvad som helst“. Det lyder bekendt. Og vi begynder at læse i Nephi's anden bog den største af alle afhandlinger i skrifterne om „mod-sætning i alle ting, dramatiseret med Adams fald, Kristi forsoning, og det grundlæggende princip om handlefrihed, der involverer os i resultaterne af begge.“ (se 2. Nephi 2:11).

Jeg er sikker på, at Lehi kunne have holdt en storslået prædiken (eller givet en patriarkalsk velsignelse) om modsætninger og handlefrihed et eller andet sted i Nephi's første bog, men hvor meget mere slående er det ikke for hans sønner – og læserne – at have levet sig gennem halvtreds sider med sådanne konfrontationer og alternativer, før de hører denne prædiken. De trofaste få i denne lille gruppe har haft næsten så megen modstand og „mod-sætning i alle ting“, som de kan udholde, men det har lært dem noget om dem selv, en falden verden, Guds plan og udøvelsen af valg. Det har sandelig lært dem en hel del om den Messias, som ville komme, om at modstå al modstand fra begyndelsen til verdens ende og give „frihed og evigt liv“ til enhver, som ønsker frihed fra helvedes gnavnede lænker.

Det synes derfor, som om alle vanskelighederne i Nephi's første bog har haft til formål at lede os hen mod Nephi's

anden bog og Kristus-skikkelsen, som helt dominerer denne bog. Disse tre-

ogtredive kapitler vidner om Kristi rolle under vores jordiske rejse, idet den stærkt støtter sig til Esajas' profetier om Messias og de begivenheder, der sker omkring fremkomsten af vores sidste-dages vidnesbyrd om hans guddommelighed, Mormons Bog. Nephi's anden bog slutter så med Nephi's ophøjede prædiken „læren om Kristus“, hans sidste vidnesbyrd til de endnu ufødte generationer. Da Nephi dør, kommer Jakob ind i billedet for at advare os mod synder, der vil bringe os bort fra Kristus – stolthed, rigdom, seksuel umoral, og også den direkte indflydelse af en antikrist, som f.eks. Sherem. Og således fortsætter bogen. Og medens vi fortsætter, ma vi spørge: Hvorfor følger Alma 31, et kapitel om de selvretfærdige, „ydmyge“ zoramiter, lige efter Alma 30, et kapitel om Korihor, den mest uretskafne, egoistiske antikrist i hele bogen? Hvad har hvert enkelt af disse kapitler – eller snarere dem begge – at gøre med Alma 32, den mesterlige lektie om tro?

Hvorfor er et særdeles lille kapitel som Alma 33, der indeholder en ukendt prædiken af Zenos, indsat mellem to mesterstykker om karaktermodsnætninger som Alma 32 og Alma 34? Er det også et mesterværk, der forbinder de andre to? Og hvad har de allesammen (Alma 30 til 34) at gøre med „ordets strengthed“ i Alma 35 og Alma's stærkt personlige råd til sine sønner i Alma 36 til 42?

Eller hvilket bidrag yder 3. Nephi 11 til Mormons Bogs „Bjergprædiken“ (3. Nephi 12, 13 og 14)? I hvilken betydning sætter „det at bygge på en klippe“ paranteser om hele den prædiken? Hvorfor følger en lektie om nadveren (3. Nephi 18) efter den særlige oplevelse, Kristus havde med små børn i 3. Nephi 17? Og hvad har det store behov for Helligånden (3. Nephi 19) at gøre med nogle af de forgængende kapitler?

Mormons Bog er: Ord, fyldt med betydning; læren om frelse; langstrakte profetiske brudstykker, der er konstruerede som kunstværker. Bog efter bog er den kontrolleret og kondenseret til den er blevet „den mest korrekte bog på jorden“, en bog med ét eneste budskab, at Jesus er Kristus, og at der ikke er nogen ny uden gennem ham. Den er, målt med enhver standard, en storslået bog, en klassisk bog, en bøgernes bog. Den er Guds ord og vor religions hjørnesteen. Vi bør vedblivende drikke af dens kildevæld som de tørstige børn, vi er.

En stille, sagte hvisken

ÆLDSTE BOYD K. PACKER

I dag vil jeg gerne dele en belæring med jer, som jeg fik af min lille, danske mor. Mange gange fortalte hun os om en oplevelse i sit liv. Hun gav os en belæring, som alle sidste dages hellige bør have. Det er det budskab, jeg gerne vil give jer i dag.

I begyndelsen af deres ægteskab boede min far og mor på en lille gård. Det var meget svært at få noget til at gro, så de var meget fattige. En morgen havde min far ødelagt et markredskab. Det skulle svejses sammen, før han kunne fortsætte med at så. Han kom ind og fortalte mor, at han

(Fra en tale holdt ved område-konferencen i Stockholm, den 17. august 1974)

blev nødt til at tage ind til smeden i Brigham City, en tur på 11 km. Skønt min mor var midt i den ugentlige storvask, gjorde hun sig hurtigt klar til at tage med ham. Det var ikke så ofte, hun kunne komme til byen.

Hun havde varmet vand til at vaske i på komfuret i køkkenet. Hun havde også sat en kedel vand over på en lille ovn i soveværelset. Hun satte sin vask til side, lagde brænde på komfuret og gjorde hurtigt de små børn parate til turen ind til byen. Hun tænkte på alle de ting, hun kunne gøre, mens far var hos smeden.

Far havde i mellemtiden spændt hesten for vognen og kørt den op til hoveddøren. Mor skyndte sig ud med børnene og løftede dem op i vognen.

Da hun selv skulle klatre op i vognen, tøvede hun et øjeblik og sagde så: „Jeg tror ikke, jeg tager med dig i dag.“

„Hvad er der i vejen?“, spurgte far.

„Jeg ved det ikke,“ svarede hun, jeg har bare en følelse af, at jeg ikke skal tage afsted.“

Idet hun sagde **følelse**, betød det noget for min far. Han var klog nok til ikke at drille hende „eller prøve på at tale hende fra det. Han sagde bare: „Godt, hvis du har den følelse, så skal du måske hellere blive hjemme.“

Hun løftede de små børn ned fra vognen og sammen stod de og så efter faderen, mens vognen kørte ned ad vejen, klaprede over broen over Bear River, videre op over bakken på den anden side og forsvandt ud af syne. Hun stod ved lågen med børnene, som græd af skuffelse og sagde til sig selv: „Var det nu ikke dumt gjort af mig?“

Hun gik ind i det lille hus igen med den tanke, at hun ville gøre vasken færdig.

Jeg må lige fortælle, at det var et meget beskedent hjem. Loftet var ikke af træ eller puds men var lavet af stof, som var spændt ud, limet sammen og beklædt med tapet. Sådan gjorde man det dengang, ikke i de fornemme hjem, men i de fattige.

Hvor kakkelovnsrøret fra den lille ovn i soveværelset gik op gennem dette stof-loft, var det isoleret med en messingring. Røret var rustet igennem oven over loftet, og der var fløjet gnister ud i loftsrummet og de havde lagt sig i støvet.

Mor havde kun været inde et par minutter, da hun lugtede røg og opdagede, at der var ild i loftet i soveværelset.

Børnene hentede vand fra pumpen. Mor stod på en stol og kastede vand på loftet, og snart var ilden slukket.

Og dermed slutter tildragelsen. Bortset fra det meget vigtige spørgsmål: „Hvorfor tog hun ikke til byen den dag?“

Mine forældre havde oprigtigt bedt Herren om, at han ville velsigne dem, så de kunne opdrage deres børn – skaffe dem mad, klæder og husly. De havde sparet penge sammen til at betale for gården, og disse penge var investeret i det lille hus. Alt, hvad de ejede, stod på den ene eller anden måde i forbindelse med det lille, fattige hjem.

At miste det ville være en stor tragedie. Denne min lille, danske mor havde mange gange bedt om, at de måtte blive velsignet. Den dag skulle en af hendes bønner blive besvaret. Ofte bliver vore bønner ikke besvaret med det samme men på et senere tidspunkt.

Igen spørgsmålet: Hvorfor tog hun ikke til byen den dag? Hun hørte ikke en tydelig stemme, som sagde: „Emma, du må hellere lade være med at tage til byen idag, jeg vil besvare dine bønner.“

Der faldt heller ikke et skriftligt budskab ned, hvorpå hun kunne læse: „Emma, du må hellere blive hjemme idag.“

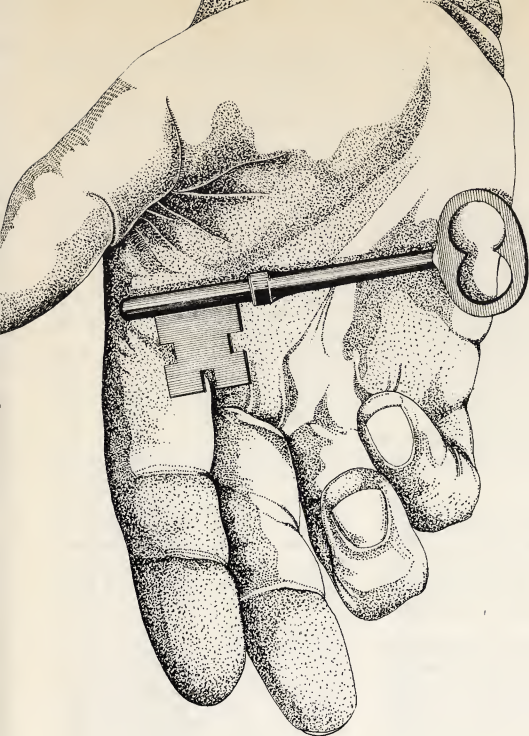
Hun blev hjemme på grund af en følelse; en stille, sagte stemme havde talt til hende. Hun sagde til min far: „Jeg har bare en *følelse* af, at jeg ikke skal tage med.“ Det var en stor belæring, min lille, danske mor gav os. Det er mit råd til jer, vore brødre og søstre i Skandinavien og særligt til de unge blandt jer: Lær at leve ved Anden.

Kristian fingererede ved nøglen i lommen, mens han gik hen mod fængslet. Det havde taget måneder med studium og bøn, for han endeligt havde bestemt sig for at ville bruge den nøgle til noget vigtigere end bare at åbne celledøren, så han kunne bringe mad ind til dem, som blev holdt fangne.

Næsten alle mændene i fængslet var mormonmissionærer. Mange af dem var sejlet ind i Frederikstad havn i en gammel båd, som de havde ombygget og givet navnet „Zions Løve“, så de lettere kunne besegle kystområderne i Den skandinaviske Mission, der da omfattede hele Norge, Sverige og Danmark.

Til at begynde med havde Kristian ikke tænkt meget over missionærerne, for han havde været travlt optaget af at lære Den lille Katekismus, så han kunne svare rigtigt på præstens

NØGLEN

AF ED HOLMES
En sandfærdig historie

spørgsmål ved konfirmationen, der snart skulle holdes i kirken. Han var ligeglad med den kendsgerning, at lige så snart der kom en mormonmissionær til Frederikstad, blev han arresteret.

Den norske statskirke var den lutherske, og missionærer, som forkyndte noget andet, blev omgående arresteret, nogle i et par uger, andre i mange måneder. I den tid blev de ofte bragt for en dommer og næsten tvunget til at afsvære sig deres religion og erklære sig tro over for den nationale, norske tro. Hvis de ikke gjorde det, blev de påny bragt tilbage til fængslet. Kristian arbejdede for fængselsbetjenten, som gav ham besked på at være så plagsom og uvenlig som muligt over for fangerne, når han bragte dem mad. Det syntes meget sjovt lige til en dag, da en ung missionær sagde: „Hvor-

for taler og opfører du dig på den måde? Husk på, at sådan forfulgte de også Kristus og hans tilhængere i Bibels tid.“

Den forbavsede dreng bad ham forklare, hvad han mente med det, så to af ældsterne begyndte at tale til ham om evangeliet og gav ham et eksemplar af Mormons Bog.

Hver eneste aften, når Kristian læste sin Katekismus for at kunne svare rigtigt på præstens spørgsmål, studerede han også Mormons Bog, sammenlignede den med Bibelen og Luthers Katekismus. Som sandheden af det gengivne evangelium blev mere og mere klar for ham, bad Kristian vor himmelske Fader lade ham vide, hvad han skulle gøre. Da der ikke kom noget svar, før dagen for konfirmationen, svarede han med vilje på en sådan måde ved eksaminationen, at han ikke

bestod men måtte tegne sig for at gå om et halvt år efter.

Når han tænkte tilbage på disse måneders studium og bøn, vidste Kristian, hvad han måtte gøre. Han besluttede sig til at bruge sin nøgle til at lukke de to missionærer ud af fængslet længe nok til, at de kunne gå med ham til fjorden, så han kunne blive døbt og bekræftet som medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Bagefter gik de tre tilbage til fængslet, hvor ældsterne vendte tilbage til deres celle og Kristian drejede nøglen om i låsen.

På grund af forfølgelserne mod medlemmerne af kirken i Norge, og også fordi han vidste, hvor vred hans far ville blive, fortalte Kristian ikke nogen om den spændende begivenhed, der fandt sted den kolde vinteraften i 1852. Han vidste, at han ikke ville være i

stand til at få sin stivnakkede far til at forstå, hvad han havde gjort. Han prøvede at tale med sin mor, men hun ville ikke høre på ham. Da den næste konfirmation blev holdt, opfyldte Kristian sit løfte om at ville komme til overhøringen sammen med de andre konfirmander.

„Tror du på Gud?“ var det første spørgsmål, som præsten stillede.

„Ja, det gør jeg,“ svarede Kristian hurtigt,

„Kan du beskrive ham?“ var det næste spørgsmål.

„Jeg ved, at han er et væsen med legeme, lemmer og følelser,“ svarede Kristian. „Jeg ved også, at han ikke sidder på toppen af en endeløs trone. Jeg ved, at vor himmelske Fader er god og venlig, at han hører, ser og besvarer bønner. Jeg ved, at vi er skabt i hans lignelse, således som også hans Søn Jesus Kristus var det.“ Præsten var forbavset over denne beskrivelse og fortsatte overhøringen, men blev mere og mere forbavset over de svar, som Kristian gav. Da drengen så på sin far, kunne han se, at han var meget vred.

Tilslidst sagde præsten vredt: „Du svarer, som om du hørte til den sekt, der er kendt som mormonerne.“

„Det gør jeg også,“ svarede Kristian. „Og det er jeg stolt af.“

Ved dette udbrud rejste Kristians far sig fra sin plads højt oppe i kirken og

skyndte sig ned ad gangen og ud af døren, stødende sin stok hårdt mod gulvet for hvert eneste skridt. Forvirret og flov fulgte Kristians mor sin mand, og deres søn blev hurtigt affærdiget.

Kristian gik hjem og ønskede at tale med sine forældre, men han var bange for, hvad de ville sige. Efter som sædvanlig at have båret en favnfuld brænde ind i huset den aften, stablede han det op ved siden af ildstedet, da hans far kom ind i værelset. Da han så sin søn, som han syntes havde nedværdiget ham, slog Kristians far ham med sin stok og begyndte derefter at give ham prygl. Til sidst lagde faderen, hivende efter vejret, den ubarmhjertige stok fra sig på bordet.

„Åh, far,“ sagde Kristian roligt. „Det føles godt at blive pryglet for evangeliets skyld.“

Da han hørte dette, blev faderen endnu mere rasende. Han greb brændestykke efter brændestykke og slyngede dem efter Kristian. Da alt brændet var brugt, åbnede han døren og råbte: „Ud af mit hus. Jeg vil aldrig mere se dig!“

Såret og blødende fra pryglene og de brændestykker, der havde ramt ham, trak Kristian sig tilbage til laden, hvor han kastede sig i høet. Hen på natten, da hendes mand sov, listede Kristians mor noget mad og nogle få af hans ejendele, lagt i et knyttet tørklæde, ud til ham i laden. Med tårer i øjnene be-

handlede hun sin søns sår, så godt hun kunne.

„Men hvorfor, hvorfor gjorde du dog det, Kristian?“ spurgte hun sønderknust.

„Fordi jeg måtte, mor!“ svarede Kristian. „Jeg har studeret og bedt, og jeg ved, at dette er den eneste sande kirke. Jeg prøvede at fortælle dig det, men du ville ikke høre på mig. Jeg kan ikke fornægte, hvad jeg ved, mor. Hvis jeg gjorde det, ville det være at fornægte Kristus, vores Frelser, og det kan jeg ikke gøre.“

„Hvis du, som du siger, ved, at dette er rigtigt, min dreng,“ sagde hans mor til ham, „så må du være standhaftig. Men hvor mit hjerte dog pines der-ved.“

Da morgenens første lys viste sig på himlen, listede Kristians mor sig tilbage ind i huset. Kristian samlede de få ting, hans mor havde bragt ham, sammen og begyndte sin vandring henad vejen. Da han gik forbi forældrenes hus, hviskede han et sagte farvel, for han vidste, at han aldrig ville se dem igen.

Kristian Hans Monson vidste ikke, hvor han ville tage hen, eller hvad han skulle foretage sig. „Men jeg har et vidnesbyrd,“ sagde den fjortenårige dreng til sig selv. „Hvad der end sker, så kan jeg ikke fornægte det. Og jeg ved, at fordi jeg har det vidnesbyrd, vil alt gå godt.“

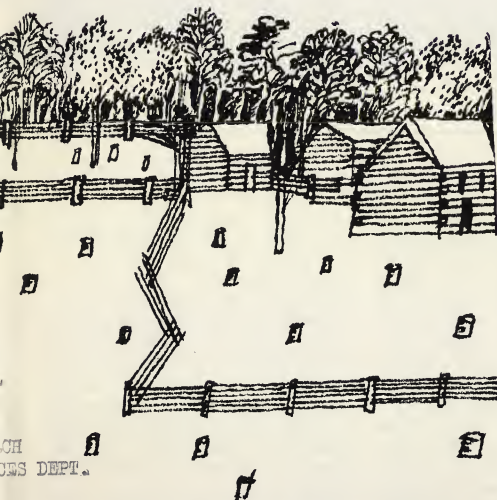
Bjælkehytter til Amerika

AF OLIVE W. BURT

Den 12. marts sejlede skibet „Forest Monarch“ ind i munden af Mississippifloden. Dets chef var ældste John E. Forsgren, en svensker af fødsel, som var rejst fra Utah til Sverige for at fortælle sine landsmænd om Joseph Smith og Brigham Young og det Zion, som var ved at blive opbygget i det vestlige Amerika. Nogle havde lyttet og troet og havde sluttet sig til missionærerne for at sejle over Atlanterhavet mod deres nye hjem. Det var de første svenskere, der var blevet omvendt til kirken.

Det havde ikke været let. Ældste Forsgren var blevet arresteret for at have prædikeret „den nye religion“ i Sverige. De omvendte var blevet hånet og spottet af venner og naboer. Rejsen havde været hård og farlig. Men tilsidst landede de alle i sikkerhed i New Orleans. Gruppen rejste videre op ad Mississippi til Keokuk i staten Iowa. Der blev de mødt af førere, der var blevet udsendt fra Utah for at hjælpe dem over bjerge og sletter. De nåede deres mål midt i september.

Nogle af de første svenske emigranter til Utah fortsatte til Brigham City. Dér byggede de, ligesom tidligere svenske emigranter, bjælkehytter. Det var disse tidligere svenske emigranter, der i 1638 var landet i Delaware, der havde introduceret denne nye byggemethode i Amerika. Og det var en virkelig god idé. En enlig mand kunne bygge et sådant hus på relativt kort tid. Det eneste værktøj, han behøvede, var en økse og en skarp kniv. Bjælkerne blev sammenføjet ved at skære hak i træet og passe disse hak sammen, så der behøvedes ingen søm. Resultatet var et bekvemt, varmt ly, der kunne sikre beboerne i fet fremmed land, for ingen kugler eller pile kunne trænge gennem disse tykke vægge. De dyrkede også jorden, opdrættede køer og hons. De fremstillede møbler og tilhuggede sten. Kvinderne lavede brød og ost. De spandt uld og silke. Langt fra deres fædreland og fra silkeormenes land lykkedes det kvinderne at producere nydelige silkekjoler. Andre fra denne første gruppe tog til Sanpete County. Også dér byggede de bjælkehytter og indrettede landbrug. Nogle af de bjælkehytter, som byggedes af de svenske pionerer, findes stadig.

CH
DES DEPT.

Siili ta'r en lur

AF KATHY SPEARS CHRISTENSEN
ILLUSTRERET AF CHARLES QUILTER

I en skyggefuld finsk baghave, hvor høje, stedsegrønne træer helt omgav en gammel sauna-bygning, boede en lille familie af pindsvin. Sent på foråret fødte pindsvinemor firlinger. Nu var det august måned, og hendes kuld af livlige unger var ved at blive godt fede og piggede som forberedelse til den kommende lange, kolde vinter.

Alle hendes små var lydige — allesammen undtagen Siili! Når hendes andre børn var mætte, rullede de sig sammen til kugler og gav sig så til at sove, men ikke Siili. Han skulle såmænd nok stikke sin pote ind i en myretue eller stikke sin lange snude ind i en rådden træstub i søgen efter mere mad. Pindsvinemor skældte ham ud og sendte ham tilbage i reden, men Siili havde aldrig lyst til at sove.

Den have, som pindsvinemor og hendes børn boede i, var lille og tilhørte fru Henriksson og hendes to børn, Ulla og Pekka. Ulla og Pekka kunne lide at så og vande grøntsager og tilsidst at spise dem, de selv havde dyrket. Sommetider når de lugede eller trak radiser op, kunne de se et af de små pindsvin stikke hovedet op af hullet til reden og drefter løbe tværs gennem haven. Ulla og Pekka prøvede at fange den, men det lille dyr var altid for hurtigt for dem. Og selvom de havde fanget det, ville de slet ikke have gjort

det noget, for disse piggede venner var gode til at holde haven fri for skadelige insekter.

Efterhånden som efterårsdagene blev kortere og koldere, beredte pindsvinemor og hendes lille familie sig til deres lange vintersøvn. De havde allesammen travlt med at spise sig fede og indrette deres rede — allesammen undtagen Siili — for når snefuggende begynder at falde, starter pindsvinene deres lange søvn, som varer hele vinteren.

„Hvem har lyst til at sove en hel

vinter?" spurgte Siili i væmmelse. Tænk bare på alt det, vi vil gå glip af, når vi ligger sammenrullet i et underjordisk hul så længe. Jeg vil meget hellere slå kol bøtter og lege hele dagen!"

Da den kolde vinter kom, inspicerede pindsvinemor hver enkelt lille løbegang for at sikre sig, at alle de små var varme og sov godt. Da hun kom til Siili's løbegang gav hendes hjerte sig til at slå stærkere. Siili var der ikke! Ophidset og bekymret stak pindsvinemor hovedet udenfor og kikkede alle-

vegne efter ham. Hun kunne ikke se Siili dér, hvor han var skjult i det visne jordbærbed og prøvede at grave sig et legehul i den frosne jord.

Mens han arbejdede med det, begyndte sneen at falde. Siili rystede af kulde. Han ønskede, at han havde lyttet til mor og blevet i sin varme og dejlige løbegang i stedet for at prøve at grave i den frosne jord. For at holde sig varm rullede han sig sammen til en lille bold og gemte sin næse mellem sine pigge. „Jeg vil bare hvile et par minutter“, tænkte han, „og så vil jeg

gå hjem“. Men han var så træt, at han hurtigt falt i en tung søvn.

„Se dér, Pekka,“ sagde Ulla, idet hun standsede op og omhyggeligt samlede den piggede lille skabning op. „Her er et baby-pindsvin!“

„Hvad mon han gør udenfor i den kulde?“ spurgte Pekka, idet han tog det lille dyr fra Ulla og puttede det i lommen. „Lad os gå ind og spørge mor, hvad vi skal gøre ved det.“

Da børnene kom indenfor, anbragte de Siili i en trækasse, fyldt med gammelt tøj. Siili lagde sig søvnt og mod noget blødt, uldent undertøj, som børnene lagde omkring ham, mens de ventede på, at deres mor skulle komme hjem.

„Mor, se det baby-pindsvin, som vi fandt i haven. Han havde rullet sig sammen midt inde i jordbærbedet,“ sagde Pekka, idet han trak sin mor over til kassen.

„Det er alt for koldt udenfor for ham. Må vi beholde ham inde i huset, mor?“ spurgte Ulla.

„Nå, ja,“ sagde deres mor, idet hun smilede ad den lille bold. „Måske kan vi beholde ham nogen tid, men han har nok en mor og en lun rede, der venter på ham i haven. Tror I ikke, han ville være lykkeligere sammen med sin egen familie?“

Ulla og Pekka standsede og sukkede. De vidste, at deres mor havde ret, så de pakkede Siili ind i det uldne undertøj og lagde ham tilbage udenfor i jordbærbedet.

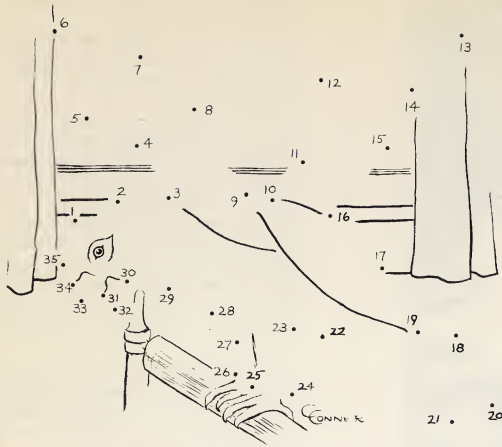
„Lad os gå indenfor og kikke gennem køkkenvinduet og se, hvad han vil gøre,“ foreslog Ulla, da de gik ind fra haven.

Pekka og Ulla satte sig ved vinduet og kikkede ud i den snefyldte have. Det varede ikke længe, før Ulla sagde: „Se, dér! Der er noget, der bevæger sig derude.“

„Det er et andet pindsvin,“ svarede Pekka.

Og det var rigtig nok. Siili's mor ledte efter sin søn. Hun fandt ham endnu pakket ind i undertøjet og i en fast søvn. Hun ruskede ham vågen, og så så børnene dem forsvinde. Siili's mor vidste, at hendes søvnige baby ville være ivrig efter at lege igen, når foråret kom, men nu var de begge parate til en lang, varm vintersøvn.

Bare for sjov

Pusle-prikker

AF CAROL CONNER

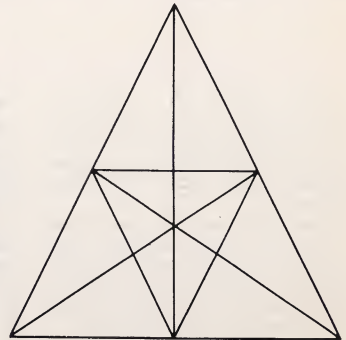
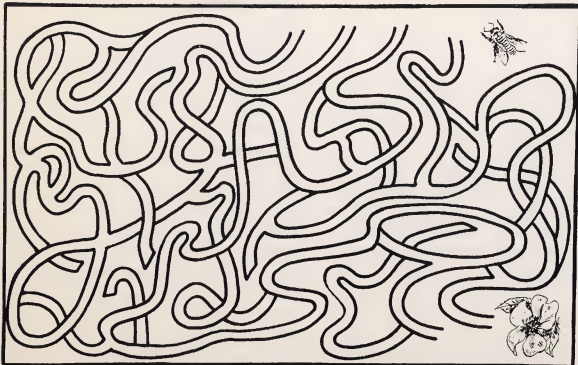
Træk en streg fra 1 til 35 og fra 35 til 1. Så har du et billede af noget, der er stærkt farvet og sommetider findes vildt, sommetider tam.

Bi-labyrint

AF CAROL CONNER

Hvilken sti kan føre byen til blomsten?

Hvor mange trekanter kan du finde her?
Tæl både de store og de små.

Om de forkaster mine ord... så er I dog velsignede

„Og se, nu giver jeg dig og ligeledes min tjener Joseph denne gaves nøgler, der skal bringe dette værk frem i lyset; og ved to eller tre vidners mund skal hvert ord stadfæstes. Sandelig, sandelig, siger jeg er: Om de forkaster mine ord og den del af mit evangelium og værk, så er I dog velsignede; thi de kan ikke gøre mere mod jer, end de har gjort imod mig.“ Således taler vor Herre Jesus Kristus til os alle gennem Lære & Pagter, kapitel 6, versene 28 og 29, og mener hermed vort forhold til vor næste — og det faktum, at det er os, der må bringe det evangelium, vi selv har modtaget for intet, videre for intet, til alle der vil høre. Og den ofte hørte indvending: „at de ikke vil høre“; er hvad Herren her imødegår — for selv om vi ikke har succes — så er vi dog velsignede.

Hvis vi føler vi har en gæld til fortiden, vi gerne vil tilbagebetale, — så kan vi kun gøre det, ved at sætte fremtiden i gæld til os. Her tænker jeg på de missionærer, der flittigt opsøgte og belærte mig og min familie, og med mig mange andre. Vil vi tilbagebetale noget af dette — da kan vi hjælpe vore missionærer, ved at åbne vore hjem for dem — og deres venner; men især for vore egne venner!

Missionærer er et vidt begreb — afdøde præsident David O. McKay lagde vægt på, at hvert medlem var en missionær, — ja så er vi jo mange, men nogle er kaldet til især at prædike evangeliet for en årrække, andre er kaldet for en livstid — som f. eks halvfjerdserner. — De sidste arbejder som stavsmisionærer, og har et meget nært samarbejde med fuldtidsmissionærerne, for at hjælpe os som medlemmer, at løfte det ansvar, der er lagt på vore skuldre, — at være et lys for verden så vi efterlever Herrens ord, bud og befalinger, — så vort åg bliver let, og vi med Ånden kan vidne om sandheden. For Herren siger til os i Lære & Pagter, kap. 6, versene 32 og 33: „Sandelig, sandelig, siger jeg jer, ligesom jeg sagde til mine disciple: Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn for at tage stilling til en sag, der vil jeg være midt iblandt dem, og således vil jeg være midt iblandt jer. Frygt ikke for at gøre det gode, mine sønner, thi hvad I sår, skal I også høste.“

Så om vi i vore handlinger idag, vælger det gode, har vi ved vort eksempel givet andre mulighed til at finde vejen — og selv betræde den. På den måde kan vi prise vor Skaber, der gav os livet — at vælge at følge hans eksempel — for Han gjorde hvad han så sin Fader gøre.

John H. Benthin

Hvad der rent psykologisk taler for kyskhed

AF STEVE GILLILAND

Mangen en gang er jeg blevet spurgt: „Når et ungt par elsker hinanden og har planer om ægteskab, hvad er der så galt ved, at de går i seng med hinanden?“

Sidste dages hellige ved, at Herren har talt tydeligt om dette emne. Førægteskabelige seksuelle forhold „er en vederstyggelighed i Herrens øjne“ (Alma 39:5), og de, som forbliver rene, „skal have større frimodighed for Guds åsyn.“ (L. & P. 121:45).

Herren giver os befalinger, der siger os, hvad vi skal gøre og ikke skal gøre, for han ved, hvad der vil bringe os lykke. Præsident Spencer W. Kimball minder os om, at Vorherre ikke er „en vred og ond Gud, som hævner sig på os fordi vi ikke efterlever hans love . . . Det er forkert af os at mene, at Gud skulle ønske et straffe eller se sine børn lide . . . Men . . . et menneske kan ikke løbe fra følgerne af sine synder. Sommetider varer det længe, for straffen kommer, men den er så sikker som livet selv“ (fra „Tilgivelsens mirakel“). Gud har ikke i detaljer forklaret alle de psykologiske årsager til, at vi skal afholde os fra seksuelle forhold indtil ægteskabet. Men jeg kan forsikre alle jer unge mennesker om, at mine professionelle erfaringer gennem rådgivning og psykologi, vedbliver at bekræfte visdommen i førægteskabelig afholdenhed.

For det første tilfredsstiller seksuelle forhold ikke blot et fysisk behov. Det er på indviklet måde forbundet med vor hele personlighed. Profeterne lærer os, at hvis vi bruger formeringsprocessen korrekt, kan den ophøje og helliggøre os; hvis vi misbruger den, vil den såre vores samvittighed og fornedre os.

Præsident Kimball forklarede engang: „Når de ugifte giver efter for deres lyster . . . har de tilladt legemet at dominere og har lagt ånden i lænker. Det er utænkeligt, at nogen kan kalde det for kærlighed.“ („Faith Precedes the Miracle“, p. p. 154). I mine år som rådgiver har jeg lært, at det er rigtigt. Hvis vi engagerer os i førægteskabelig sex, så har vi gjort vor partner til genstand for vores selviske behov, snarere end til et menneske med evigtvarende værdier. Når vi gør det, begynder vi at udnytte folk, som om de var døde ting, som vi kan lege med – og at underminere vor evne til at kommunikere med andre.

At udvikle et lykkeligt ægteskab er noget, der kræver tid og arbejde. I modsætning dertil kræver seksuelle oplevelser kun ringe tid og indsats. Når unge par får brug for at løse deres uoverensstemmelser, er det langt lettere for de par, som har bygget deres forhold på sensuelle fornøjelser, at flygte ind i fysisk intimitet, end det er for dem at se deres problemer i øjnene. Derfor vil de måske aldrig komme til virkelig til at kende hinanden.

Derudover har mennesker, der bygger på fysisk intimitet, tilbøjelighed til at overurdere betydningen af den side af ægteskabet. Den fysiske side er kun en enkelt af mange vigtige sider ved ægteskabet. Hvis menneskers interesser fryser fast i et enkelt aspekt, vil andre måske blive ignoreret eller negligeret og derved vanskeliggøre opbygningen af et evigtvarende forhold.

En anden fare ved førægteskabelig intimitet er, at det kan åbne for en hel række problemer, der vil forhindre ægteskab.

Skyldfølelse er et vigtigt punkt. Et menneske kan ikke altid forudse, hvordan han eller hun vil føle efter et førægteskabeligt forhold. Sandsynligvis vil de pågældende miste en del selvrespekt og føle sig mindre godt tilpas ved forholdet. Og til trods for forebyggende forholdsregler, er uønskede svangerskaber umådeligt almindelige. Ingen kan måle den indvirkning, det har på en og mor at tillade, at deres barn bliver tiltetgjort ved kunstigt frembragt abort.

Et andet område med mulige uoverensstemmelser er den tvivl, som kan have en forgiftende indvirkning på ægteskabet. „Elsker han mig som menneske, eller er det blot for den fornøjelse, jeg kan give ham?“ Årsagerne til uoverensstemmelser er i ligeså høj grad åndelige som psykologiske. Kærlighed er en Guds gave, og fordi den er det, er andre åndelige gaver forbundet dermed. Det er uselvished og ønske om at ofre noget for andre. Hvis vi giver udtryk for disse følelser af usikkerhed, irritation og selvhed i os, vil det odelægge et meningsfyldt forhold til vor Fader i Himlen, til andre mennesker, og til vort eget jeg. Intet kan odelægge et ægteskab hurtigere end den form for atmosfære, som er en følge af førægteskabeligt intimitet.

De unge vil måske sige: „Vi skal giftes. Vi vil være de eneste, som nogensinde vil komme til at dele det forhold.“ I sin bog „Why Wait Till Marriage“ viser Evelyn M. Duvall nogle tal, der viser, at par, som har haft førægteskabeligt intimitet, har flere afbrudte forlovelser end de par, der var afholdende, og at den største ægteskabelige lykke findes hos de par, der ikke havde gennemført et samleje for ægteskabet. (New York 1965, pp. 52–53). Den skuffelse og den frygt, der er følge af en afbrudt forlovelse, kan blive overvældende og katastrofal, hvis de to har haft et seksuel forhold. Herren har forbudt en sådan opførsel også for dem, der er forlovede.

Parret bør spørge sig selv: „Hvad mister vi ved at vente?“ Sex er ikke et absolut behov, som må opfyldes. Selv en forsvarer for fri kærlighed siger: „Jeg tror ikke, at alle og enhver mener, at han eller hun absolut må have et seksuelt forhold.“ („Sexual Behavior“, June 1971, p. 51). Mange mennesker lever en produktiv tilværelse uden seksuelt intimitet. Vi bliver ikke sindssyge af at afholde os fra seksuel aktivitet, men overtrædelse af vore normer vil ofte få negativ indflydelse på vores følelsesmæssige balance. Det menes, at psykologiske problemer, som f. eks. ikke at være accepteret af sin omgangskreds, ofte får os til at søge tilflugt i fysisk intimitet. Mange sociologer mener, at mange, som føler, de ikke slår til i omgangen med andre, i højere grad har førægteskabelige forbindelser end dem, som mere udpræget føler deres eget værd. („Sex and Interpersonal Relationships“ i „The Individual Sex and Society“, Baltimore 1969, pp. 119–27).

Nogle mennesker siger, at sex-afholdenhed er vanskeligere for dem, end det er for andre. Men lad være med at putte jer selv blå i øjnene. Vi må allesammen kæmpe for at udvikle selvkontrol. Nogle gør kampen lettere for sig selv ved at følge budene, undgå fristelser og gøre alt hvad de kan, for at opretholde et nært forhold til Herrens Ånd. Det betyder ikke, at de ikke slås med stærke ønsker.

Præsident McKay fremhævede, idet han henviste til disse

ønsker som „Gudgivne“: „I er i den periode af livet, hvor jeres fysiske natur manifesterer sig, men I må også huske, at Gud i den samme periode af livet har givet jer evner til at tænke og dømme, og det er altså menes at guddommeligt formål. Lad fornuft og dømmekraft være jeres vejledere — jeres balance.“ (I „Improvement Era“ 1959, p. 78)

Nogle spørger: „Men enkelte gifte mennesker har vanskeligheder på grund af frigiditet, impotens og andre lignende problemer. Ville det ikke have været bedre for dem, om de havde levet sammen forud for ægteskabet?“ Oprigtigt talt, nogle „løsninger“ giver os endnu større problemer end dem, vi prøver at undgå. Jeg har rådført mig med mange ægtefolk, som har stået over for sådanne problemer. De fleste af dem følte, at til trods for, at de havde sådanne problemer, var de glade for, at de havde viet deres liv til hinanden. I de tilfælde, hvor man ikke ønskede professionel hjælp, følte jeg, at deres problem var manglende kærlighed og hengivenhed i ægteskabet — ikke seksuelle vanskeligheder.

Det er forkert at tale om seksuel utilstrækkelighed som hovedårsagen til ægteskabelige problemer. Når et par har problemer med at kunne enes er problemet snarere følelsesmæssigt og åndeligt. De seksuelle problemer er kun symptomer.

En juridisk forpligtelse over for hinanden og over for Herren gør virkelig en forskel. Effektive medmenneskelige forhold er baseret på tillid. Tillid baseres på afgivne løfter. Vi udvikler ikke kærlighed til hinanden over en længere periode, medmindre vi beslutter os til det.

Forud for at forpligte os til ægteskab vil vi, uden hensyn til hvad nogen vil påstå, være usikre. I ægteskabet lover parret, i modsætning dertil, at ligegyldigt, hvad der end sker, vil de forblive sammen.

I taber intet ved at vente, hvormid I vinder alt. Når I udviser selvkontrol og derved højner jeres forhold til hinanden, vil I finde ægteskabet langt smukkere, mere meningsfyldt og formålstjenligt.

Er alt tabt, hvis et par i et øjeblik overvældende følelser bliver mindre værdigt? Nej. De kan tilgives. C. S. Lewis minder os herom: „Jeg tror ikke, at alle, som slår ind på en gal vej, omkommer; men deres redning består i at komme tilbage på den rette vej. Et forkert resultat kan gøres rigtigt; men kun hvis man søger tilbage og finder fejlen og begynder på en frisk. Aldrig ved bare at fortsætte.“ („The Great Divorce“, New York 1973, p. 6).

Omvendelse er vejen tilbage. Præsident Kimball har sagt: „Somme tider overmander samvittigheden et menneske med en sådan kraft, at når den omvendte søs tilbage... tænker han: 'Kan Herren nogensinde tilgive mig?' Men når man når dybden af fortvivelse og... råber til Gud om nåde... I tro, kommer der en stille, sagte hvisken, der trænger helt ind i sjælen: 'Dine synder er dig forladte.'“ (Tilgivelsens Mirakel“, s. 303).

Broder Gilliland er grenspræsident i University Branch, Boston Massachusetts Stake, og institutleder ved Cambridge Institute ved Harvard University. Han er far til fire børn og dr. phil. i familie rådgivning.

Beslutninger er forfærdelige, ikke sandt? Det synes, som om vi hvert femte minut bliver afkrævet en eller anden afgørelse. Hver gang vi vender os, står vi over for alternativer og valg, der skal træffes. Vi bestemmer os til, hvad vi vil gøre i morgen og i overmorgen, og hvad vi ønsker at få ud af tilværelsen. Afgørelser danner bro over slugten mellem, hvad vi ved, og hvad vi gør.

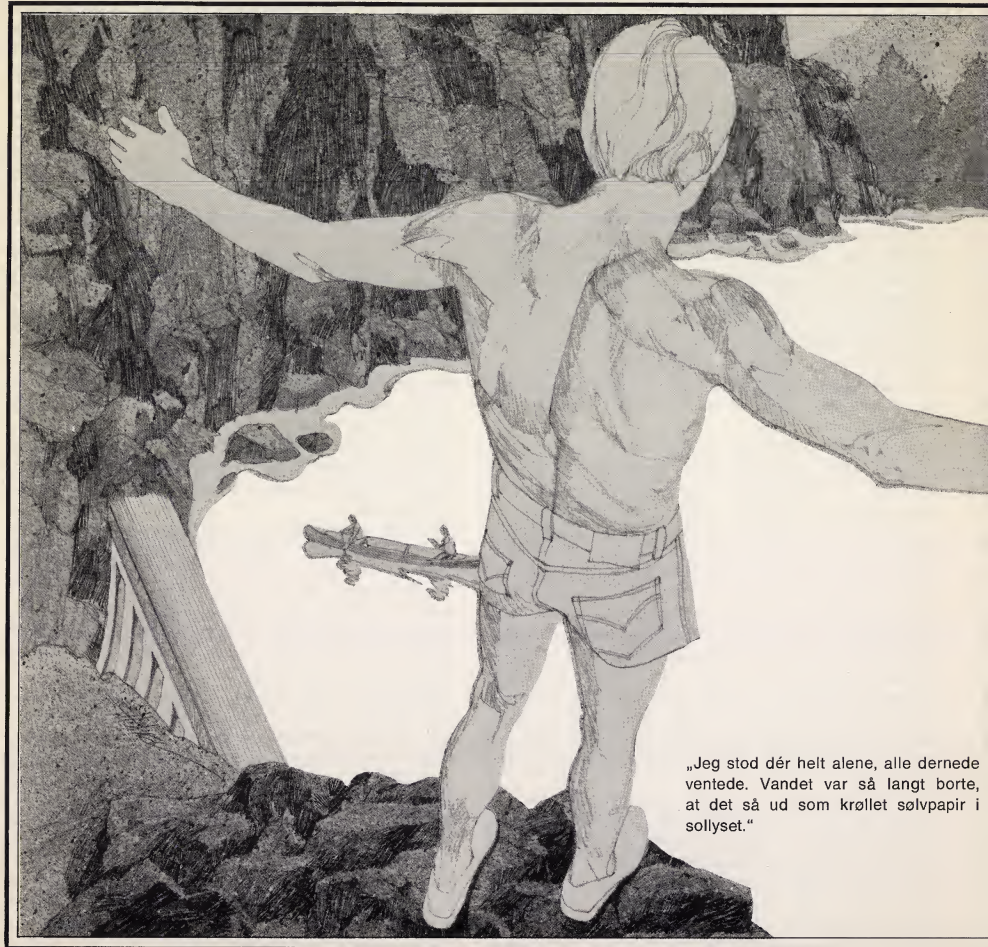
Har du nogensinde tænkt over, hvor

dan det ville være at lade dine forældre se en film over alt, hvad du gør? Det er interessant at drage en parallel mellem vores tilværelse og en film, for det at lave en film er i virkeligheden blot et spørgsmål om at vælge. Mens vi lavede „Den store amerikanske Cowboy,“ fremkaldte vi næsten 50.000 meter filmstrimmel. Hvis man skulle køre en film af det materiale, som vi *ikke* brugte, ville det vare omkring 80 timer. Den færdige film er

bare 90 minutter lang. Det betyder, at vi kasserede 50 fod film for hver én, vi brugte. Vi kalder det at skyde i forholdet 50 til én. For hver 50 fod film, vi skyder, bruger vi én.

Sådan er livet også. De fleste beslutninger, du træffer, har 50 alternativer. Ud fra disse 50 alternativer, vælger du én, og den ene, du vælger, bliver en permanent del af din livsbog.

Du har evnen til at vælge; du har ret til at foretrække noget fremfor noget

„Jeg stod dér helt alene, alle dernede ventede. Vandet var så langt borte, at det så ud som krøllet sølvpapir i sollyset.“

andet. Det er det, som Herren gav os gennem det vidunderlige princip, der kaldes handlefrihed.

„Hej, bangebuds!“

Da jeg var en ung mand, boede jeg i et lille bysamfund nær ved bjergene. Jeg var livredder og svømmede meget.

Vi svømmede på et sted, der hedder East Canyon, et smukt, kunstigt reservoir. Dæmningen ligger over en smal kløft mellem solide bjergvægge. Vi

plejede at klatre op på de klipper og springe i på hovedet derfra.

Da vi havde været der nogle gange og kendte sten, klipper og vandets dybde ganske godt, fandt nogle stykker af os på en konkurrence, der skulle vise virkeligt mandsmod. En af os klatrede op til det sted, hvorfra vi altid sprang ud og råbte ned til os andre: „Hej dér — jeg vil vædde på, at jeg tør springe ud højere oppe fra end nogen af jer!“

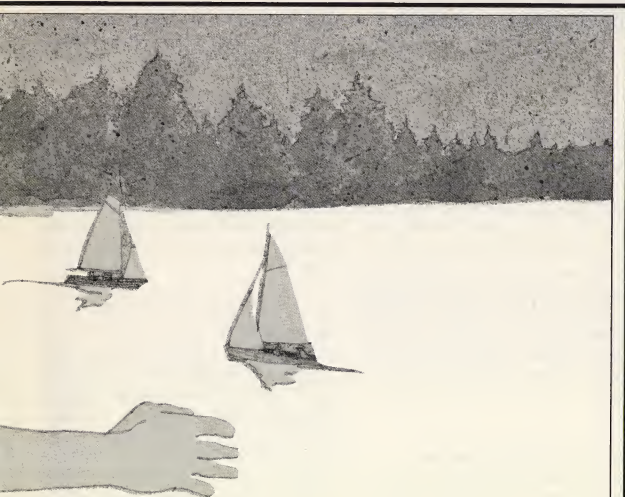
„Nå ja, så lad os se!“

Så klatrede han op til toppen af dæmningen, og som en flok får klatrede vi allesammen op ad klipperne, ud på dæmningen og sprang allesammen ud. Men det tilfredsstillende ikke min ven, så han sagde: „O.K., jeg vil gøre det endnu bedre!“ Han klatrede 18 meter op ad klipperne. Og da jeg ikke ønskede at stå tilbage, klatrede jeg op ved siden af ham. Jeg er sikker på, at alle ventede at se mig gøre det samme som han. Han trak vejret dybt, og så fløj han 18 meter gennem luften og ned i vandet. Jeg samlede alt mit mod og sprang så ud. På dette tidspunkt havde de andre kammerater sagt stop og ville ikke være med længere. Men ikke min ven. Han klatrede op til 20 meter og gjorde sig endnu engang parat til at springe. Nedefra kunne jeg knap nok se ham. Han kom op med et grin, gned skuldre og øjne og sagde: „Nå, Merrill, skal du ikke prøve det?“

„Selvfølgelig skal jeg prøve det!“ Og alle kammeraterne sagde: „Jo, selvfølgelig skal han prøve det?“.

Så jeg svømmede tilbage til kysten og klatrede op ad klipperne. Jeg vidste, at jeg kun havde mod nok til et spring endnu. Jeg vidste, at hvis jeg sprang fra de 20 meter, ville han gå endnu højere op, så jeg tænkte: „Så jeg kan lige så godt gå helt op til toppen, hvor han ikke kan komme højere.“

Jeg klatrede op til toppen, 24 meter oppe. Da jeg vendte mig om og så ned, blev jeg klar over, at klipperne nu var ret langt tilbage fra vandkan-

Hvordan man træffer beslutninger

AF KIETH MERRILL
ILLUSTRERET AF ED HOLMES

Redaktørens kommentar: Kieth Merrill er filmproducent og sidste dages hellig og fik en „oscar“ for den bedste dokumentarfilm i 1975 for sin film „Den store amerikanske cowboy“. (En „oscar“ er det synlige bevis på den højeste amerikanske belønning for fremstilling af gode film.) Da han modtog belønningen, udtrykte han tak til „Min mor, som lærte mig at tro på Gud; min far, som lærte mig at have tro på mig selv; og min kone, som hjalp mig med at gøre det, som de lærte mig.“ En sådan bramfri udtalelse er i overensstemmelse med hans filosofi: at man bør bringe evangeliet midt i hverdagslivets arbejde.

„Kunne I lide at blive sparet for besværet med at skulle træffe 26,645 beslutninger? ... Der er meget let. Bestem jer til, hvilke beslutninger I kun behøver at tage én gang, og tag dem så.“

ten. Der var to ting at overvinde: for det første at lade mig falde 24 meter, og for det andet at komme så langt ud, at jeg undgik at ramme klipperne dernede. Alle æggede mig på en negativ måde. „Du er en bangebuks, du er en bangebuks!“

Jeg stod dér helt alene. Dernede ventede de allesammen på mig. Jeg var skrækslagen. Jeg havde forpligtet mig, men jeg havde ikke engang baseret min afgørelse på, hvad jeg ønskede at gøre, eller hvad jeg følte var rigtigt. Jeg havde baseret den på en halv snes unge fyre, hvis navne jeg nu ikke engang husker mere og som råbte: „Hej, bangebuks, vil du, eller vil du ikke?“

Jeg var klar over, at for at klare springet, var jeg nødt til at løbe et stykke for at få nok afstand fra klippen, så jeg kunne nå ud i vandet. Så jeg tog tilløb og løb, så stærkt jeg kunne, hen mod kanten. Jeg så det mærke, jeg omhyggeligt havde lagt ved klippens kant og sprang ud i det tomme rum.

På vejen ned huskede jeg tydeligt, hvordan mine forældre og lærere havde lært mig at være omhyggelig, når jeg skulle træffe beslutninger, fordi jeg ville kunne slå mig ihjel ved en forkert.

Da jeg ramte vandet, var jeg sikker på, at det var cement. Jeg ved ikke, hvor dybt ned man dykker, når man springer fra 24 meters højde, men jeg kan fortælle jer, at jeg var en taknemmelig ung mand, da mit hoved tilsidst nåede overfladen.

Hvem bestemmer?

Hvorfor sprang jeg egentlig?

Jeg var underlagt et pres, der var vanskeligt at modstå, presset fra venner, der forventede noget af mig, som jeg ikke ønskede at gøre, fordi jeg var klodere end som så. Men jeg gav efter for presset. Jeg levede i verden, og i det øjeblik var jeg af verden (se også Johs. 8:23 og 15:19), fordi jeg ikke havde kontrol over mig selv. Jeg traf ikke beslutninger angående min egen tilværelse. Verden traf beslutningerne for mig.

Om at lytte til de rette stemmer

Sådan er det med beslutninger. De bliver enten truffet af os, eller de træffes af den cirkel af mennesker, som findes uden om os. Og der er mange stemmer, der taler til os, når vi skal træffe beslutninger. Der er vennernes, forældrenes, lærernes og andres stemmer. Vi gør klogt i at lytte til nogle af stemmerne. Vi bør afvise andre, for det er ikke alle stemmer, der giver gode råd. Når I står over for den udfordring at leve i men ikke være af verden, må I gøre jer det klart, at I skal træffe afgørelserne angående jeres liv. Vær sikker på, at hvis verden træffer jeres beslutninger, vil I være af verden, og der er ingen måde at undgå det på.

De fem vigtige beslutninger

Ved I hvad – jeg tror, I kan klare jer gennem livet med bare fem vigtige

beslutninger i jeres liv; dem, som vor himmelske Fader virkelig er interesseret i, er i virkeligheden kun nogle få stykker. Jeg er frimodig nok til at hævde, at der er fem eller seks beslutninger, som I kunne træffe, som en hjælp til at leve i men ikke af denne verden.

I er noget værd

For det første: bestem jer til at være noget værd. Mange af jer har ikke bestemt jer til det endnu. Mange af jer er bange og tvivler. I er usikre, I er bange, I kæmper for jeres identitet, og I ønsker at blive accepteret. Alt det kan bringe jer ind i vane med at træffe forkerte beslutninger. Beslut jer derfor til, at I er noget værd; for når først I har respekt for jer selv, vil I aldrig springe ud fra den 24 meter høje klippe. I vil være klare over, at I er meget mere værd end en tåbelig udfordring.

Et af Satans mest virkningsfulde midler er at fortælle jer, at I ikke duer. Hans vigtigste mål er jeres indtryk af jer selv. Hvis han kan få jer overbevist om, at I ikke betyder noget som helst, så er halvdelen af hans job allerede gjort. Husk altid, at vor himmelske Fader har sagt, at sjæle er af stor værdi. I er store, enhver af jer på jeres egen måde. Hav et positivt indtryk af jer selv, et indtryk, der vil inspirere jer til udvikling. Hvis I er for tykke, så forestil jer tyndere. Hvis I er for dovne, så forestil jer som energiske. Hvis I har omkring en million problemer, så acceptér ikke jer selv for det, I er.

Skab et billede af jer selv, sådan som I ønsker at blive, og en dag vil I være netop det menneske, hvis I vedbliver med at leve op til jeres forbillede.

I er kun nødt til at beslutte jer én gang. Den anden store beslutning, som jeg mener, I er nødt til at træffe, er *aldrig at gå på kompromis*. Det er den mest beroligende beslutning, man kan tage. Og I behøver kun at træffe den én gang.

Kunne I ønske jer at blive sparet for den plage, det er at skulle tage 26.645 beslutninger? Det er ganske enkelt. Bestem jer for, hvilke beslutninger, I kun behøver at tage en enkelt gang, og tag dem så. Skal jeg give jer et godt eksempel? Visdomsordet. Har I bestemt jer til at efterleve visdomsordet, eller bestemmer I jer, hver gang nogen tilbyder jer en cigaret? Træffer I en afgørelse hver gang nogen tilbyder jer noget at drikke, eller har I allerede bestemt jer? En enkelt afgørelse vil spare jer for 26.645 beslutninger. 26.645 beslutninger udregnet på grundlag af, at I er 17 år gamle idag og vil leve, indtil I er 90 år gamle, og at I er nødt til at træffe beslutning om, hvorvidt I vil holde visdomsordet eller ej, én gang hver dag. Det er vanvittigt! Bestem jer lige nu. I kan bestemme jer til kyskhed, visdomsordet, tempelægteskab, en mission, og en hel lang række andre vigtige principper i evangeliet. Træf en beslutning nu om at I ikke vil gå på akkord med kirskens standarder.

Jeg traf den beslutninger om visdomsordet for længe siden. Før jeg traf den store beslutning, måtte jeg be-

stemme mig så mange forskellige gange, at jeg var helt udmattet, slidt ned, og jeg traf ikke altid den rette afgørelse. Til slut bestemte jeg mig. „Det er helt tosset. Fra nu af vil jeg efterleve visdomsordet.“ Og så var der ikke noget kompromis.

Til verdenspremieren på „Den store amerikanske Cowboy“ indbød de mennesker, som havde indskudt kapital i filmen, ca. tusind mennesker. Der var kun nogle få medlemmer af kirken blandt dem. Det selvfølgelige spørgsmål kom frem: „Hvad skal vi byde pressen på? Vi må have en bar sat op for pressen i forhallen for at gøre indtryk på dem, så de kan skrive noget godt om filmen. Vi må servere cocktails ved den premiere.“

Jeg sagde: „Der vil ikke være nogen cocktails ved nogen premiere, som jeg har kontrol over.“ Og da jeg havde kontrol over denne, sagde jeg absolut nej.

Jeg havde allerede truffet den beslutning. Der var ingen diskussion. Afgørelsen var allerede truffet for flere år siden.

Premiereaftenen kom; folk ankom, og de gik ind. Min kone og jeg gik derind og blev længe nok til at konstatere, at folk ikke rejste sig op og gik i utide, og vi var lykkelige og glade. Vi gik ud i forhallen for at være alene og tænke over tingene. Da vi satte os i forhallen, kan I så tænke jer, hvem der kom ind ad døren? Ældste Marion D. Hanks! Jeg ved ikke, hvor han kom fra; Jeg vidste ikke engang, at han var blevet indbudt. Men Marion D. Hanks kom ind. Hvis vi havde haft en bar sat op, med cocktailglas flyvende over det hele, da Marion D. Hanks kom ind,

ville det have været ligesom at have ramt stenene efter at være sprunget ned fra klipperne.

Så lad være med at gå på akkord! Træf jeres beslutning nu, og træf den kun én gang!

Nogle særlige mål

Der er tre andre beslutninger, I burde træffe meget hurtigt. Beslut jer nu, unge mænd, til at rejse på mission. Gør ingen undtagelse med jer selv. Præsident Kimball har sagt, at bortset fra ganske særlige tilfælde bør enhver ung mand i denne kirke gennemføre en mission.

I unge piger er af profeten blevet instrueret om ikke at gøre noget, der kan fratage unge mænd lysten til at rejse på mission. I stedet bør I opmuntre og støtte dem!

Fjerde beslutning! Bestem jer nu til at *blive viet i templet*. Ingen alternativer, ikke noget at spekulere over. Træf jeres beslutning nu.

Og hvad er så den sidste af de fem grundlæggende beslutninger, som I skal træffe i denne uge? *Vær aktiv i kirken*. I vil gennemgå perioder i jeres tilværelse, hvor I vil have en mængde spørgsmål. Der vil være øjeblikke, hvor I vil spekulere på, hvad der sker. I vil få tvivl, frygt og bekymringer — men lad ikke jeres aktivitet i kirken mindskes. Se jer selv som aktive medlemmer af kirken uden hensyn til, hvordan I føler på et givet tidspunkt. Til trods for det pres, I kommer ud for, så vedbliv at komme i kirken.

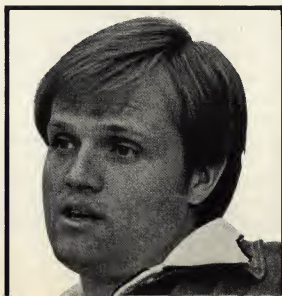
Forpligt jer, og hold så ud

Og nu bør I så gå til jeres forældre og sige: „Mor og far, jeg vil gerne fortælle jer, at jeg har truffet fem beslutninger for min tilværelse. Jeg ønsker at slutte pagt med jer ligesom jeg har sluttet pagt privat med min himmelske Fader om at leve op til disse beslutninger.

„Jeg har besluttet, at jeg er noget værd. Jeg er et Guds barn. Jeg har besluttet, at jeg vil leve i overensstemmelse dermed.

„Jeg har besluttet, at jeg aldrig vil gå på akkord. Når jeg er nødt til at tage en bestemmelse, vil jeg simpelt hen

„I vil opdage, at mellem det at sætte sig og nå et mål, befinder I jer som stående i en kø, hvor det går meget langsomt fremad... Sig ikke: „Målet var ikke godt, for her står jeg og skal bare vente.“

sige: „Er det at gå på akkord? Og hvis det er det, vil jeg ikke gøre det. „Jeg har besluttet, at jeg vil tage på en mission, eller jeg vil gifte mig med en ung mand, der har været på mission.“

„Jeg har besluttet, at jeg vil blive viet i Guds tempel.“

„Jeg har besluttet, at ligegyldigt, hvordan jeg føler, eller hvem jeg er vred på, vil jeg fortsætte med at passe mine møder.“

Og ved I hvad? Jeg tør vædde på, at jeres forældre ikke vil bede jer om ét eneste tilsagn mere. For hvis I gør disse fem ting, så tror jeg helt bestemt, at I vil have vore himmelske Faders Ånd med jer, og I vil overleve den forfærdelige udfordring det er at være i men ikke af verden.

Det vil ikke blive let at leve op til je-

res beslutninger. Ulig det at springe ud fra 24 meters højde, hvor I ikke har noget alternativ, efter at I er sprunget, er de beslutninger, som jeg har nævnt ikke så absolutte. Ulig det at springe ud fra klippen, vil disse beslutninger bestandigt komme ud for nye prøver. Så det er nødvendigt, at I er vedholdende. Træf jeres beslutninger og hold fast ved dem.

Vær fast besluttet

Da jeg besluttede mig til at lave en film med titlen „Den store amerikanske Cowboy“, sad jeg i mit kontor og hyggede mig, og jeg sagde: „Jeg tror, jeg vil lave en film om rodeo cowboys.“ Ikke længe derefter, da vi begyndte at filme og interviewe folk, fandt jeg mig selv stående i en kø, hvorfra jeg ikke kunne undslippe. Målet var ikke længere rent, hvidt og smukt. Det er slet

ikke behageligt at stå i en sådan kø og vente uden at kunne komme hverken frem eller tilbage og heller ikke at kunne opgive og trække sig tilbage. I vil opdage, at mellem det at sætte sig og nå et mål, befinder I jer som værende i en kø, hvor det går meget langsomt fremad. Så er tiden inde til at styrke jeres udholdenhed. Skift ikke mål. Lad være med at sige: „Målet var ikke godt, for her står jeg og skal bare vente.“ Sig heller ikke: „Måske er jeg ikke god nok til at nå mit mål.“ Sig istedet: „Jeg må arbejde hårdere, stå op tidligere, gå mere i kirke, bede mere inderligt, følge evangeliets principper.“ Vær vedholdende. Så vil I nå disse mål og finde jer selv i færd med at blive den person, det menneske, som I ønsker at blive.

Citater til diskussion

Områdekonferencen i København

ROGER L. HANSEN
missionspræsident

„Hav tak for profeten du sendte . . . “ Hvis man med blot én sætning skulle sammenfatte den samlede stemning ved område-konferencen, kunne man gøre det med disse få ord fra en af vore elskede sange. Den kærlighedens og eksemplets magt som præsident Spencer W. Kimball bragte med til Skandinavien, vil leve længe i folks hjerter her, og vil være en kilde til et fornyet vidnesbyrd for dem.

„Det var en oplevelse for mig at trykke profeten i hånden. Jeg vil aldrig glemme den begejstring, der fyldte det kulturelle program. Profetens og generalautoriteternes ord gav mig opmuntring og fornyet styrke til at efterleve evangeliet. Jeg kunne fornemme den kærlighed, som hersker blandt Jesu Kristi kirkes medlemmer.“ Disse er blot nogle få af de udtryk for taknemmelighed som stadig findes i hjerterne hos kirkenes medlemmer i Danmark. Og de følelser, som sådanne udsagn bevirker, har tilført kirken arbejde og missionsarbejdet en ny vitalitet, begejstring og hengivenhed. Den måske største indflydelse, som denne konference har haft, ligger i det fælles ønske, som missionærer og medlemmer af kirken nu har, om sammen at arbejde på at op-

bygge riget i Danmark. Såvel medlemmer som missionærer har taget de løfter alvorligt, som Herrens tjenere gav dem under konferencen. Præsident Kimball lovede os hundredevis at stave i Europa, ja endog et tempel i Skandinavien . . . og ældste Boyd K. Packer lovede os, at på grund af denne „invasion af retskaffenhed“ i København ville tusinder af mennesker kunne blive bragt ind i kirken. Men alle disse løfter var baseret på vor villighed til nu at sætte vor største, fælles anstrengelser ind på, at Herrens værk kan gå fremad med forøget hastighed.

„Jeg føler at medlemmerne i kirken i højere grad er blevet klar over det ansvar de har for at opbygge vidnesbyrd om evangeliet indenfor deres familier og for at være en styrke for hinanden, således at evangeliets principper kan være en del af deres liv og evangeliets velsignelser vil stråle inden for hjemmet.“

Man er også i højere grad blevet klar over, at dette i videre udstærkning er muligt, når andre stærke familier føres ind i kirken for at give os deres stabilitet og fællesskab.

Kort efter at område-konferencen var afsluttet, rejste jeg rundt i missionen for at afholde distriktskonferencer. Under disse konferencer blev jeg beroliget med hensyn til det arbejde vi alle udfører i Danmark. Jeg følte et løfte om støtte og styrke, som jeg aldrig har følt før, og mange gav overfor mig udtryk for, at område-konferencen havde været den katalysator, der havde ændret folks indstilling og havde givet større håb for fremtiden for kirken i Skandinavien. Måske ligger de største velsignelser, vi føler fra konferencen, i den nye optimisme og tro, som den såede i medlemmerne og missionærernes hjerter i Danmark.

Ja, i sandhed siger vi „Hav tak for profeten du sendte“ og for den velsignelse det var for Danmark at have ham her til at vejlede os og forny vores hengivenhed til det vigtigste arbejde på jorden.“

En Stjerne tændes

AF ORSON B. WEST

Onsdag den 1. oktober 1851 forelå det første nummer af Den skandinaviske Missions lille blad, som fik navnet „Skandinaviens Stjerne,“ hvad der var meget passende, eftersom bladet var organ for alle tre skandinaviske lande. Bladet var på 16 sider og indeholdt et billede af profeten Joseph Smith og desuden en artikel „Kirkens Organisation“, en oversættelse af „Femtealmindelige Epistel“ med følgende undertitel: „Fra Præsidentskabet for Jesu Christi Kirke af Sidste Dages Hellige i Store Saltø Dal i Deseret, til de Hellige adspredte overalt på Jorden. Hilsen.“ Desuden fandtes der en afhandling af ældste Orson Pratt med titlen „De Helliges Tro.“ Det sidste nummer sluttede med forlæggerens anmærkning som følger:

„Vi tilraade vore ærede Læsere at bevare hvert Nummer af Stjernen omhyggeligen, og ved Aarets slutning ville de blive forsynede med et Titelblad og Indholdsliste, så at det Hele kan indbindes og ligeledes i Aarets Løb med Propheten Joseph Smiths Portrait til at indbindes med; hvilket vil være frit for dem, som betaler for hele Aargangen; og et saadant Værk vil være af stort Værd for dem og deres Børn efter dem, naar denne Verdens Riger er forsvundne, og Guds Rige, som nu er foragtet, bliver almindeligt på Jorden.

De Ældste, som reise om i Danmark, Norge og Sverrig at prædike Evangeliet, anmodes om at uillejse sig med at samle Subskribenter på Stjernen, som og at bidrage til dens Fylde ved at meddele os Artikler om Evangeliet og Beretninger om deres Missioner; men de, saavel som Handlende i Almindelighed, paamindes om at sælge den allene til Abonnenterne, eftersom vi skal udgive et lige Antal af hvert Nummer og beholde nogle faa, for at kunne forsyne nye Subskribenter igjennem Aarets Løb.

Med det andet Nummer ville vi begynde og i de følgende numre fortsætte denne Kirkes Historie kortfattet, fra dens Oprindelse til nu, og leilighedsvis Aabenbaringer, der ere

givne til denne Kirke formeldt Joseph Smith. Vi agte også i vort næste Nummer at gjøre Bemærkning om nogle af de afskyelige Løgne, der ere publicerede om ham og de Hellige ved nogle af de fromme Præster og Redactører i dette Land.“

Vi har bibeholdt retskrivningen, som den forekommer. Der er sikkert flere småting, som ikke kan stå for en nærmere undersøgelse af ortografien. „Stjernen“, som bladet altid blev kaldt og stadig kaldes, udkom én gang om måneden og blev trykt hos F. E. Bordings bogtrykkeri. Erastus Snow var ansvarshavende redaktør, mens Peter O. Hansens virkede som oversætter og redaktionssekretær. I det andet år af „Stjernens“ eksistens blev bladet udgivet to gange om måneden, den 1. og den 15. Det er interessant her at bemærke, at de ældre og mere fremtrædende bogtrykkerier nægtede at udføre arbejdet for „mormonerne.“ Det var da på anbefaling af Peter O. Hansens kone, at Bording påbegyndte trykningen. Han havde netop nedsat sig som selvstændig bogtrykker og trængte til kunder, og „Stjernen“ kom da som en himmelstendte gave til ham. Han døde den 3. februar 1884 efter at have oparbejdet en blomstrende forretning, som gik tilbage til trykningen af „Stjernen.“ Indtil 1877, da den svenske „Nordstjärnan“ påbegyndtes var „Skandinaviens Stjerne“ det eneste organ for Kirken i de tre nordiske lande. Abonnementsprisen det første år var 24 skilling per kvartal, men da bladet begyndte at udkomme to gange om måneden, blev prisen nedsat til 3 skilling per nummer eller 1 rigsdaler og 3 mark om året. I de første par år ud om „Stjernen“ i et oplag på 1000, som ti år senere forøgedes til 2700 eksemplarer.

I de mange år, der er gået siden det første nummer så dagens lys, har „Stjernen“ været en kærkommen gæst i mange hjem, både i Danmark og Amerika. Den har bragt megen trost til en enlig sjæl ude på landet, som boede langt fra en organiseret gren. Ved lampens lys er den blevet

studeret fra første til sidste side og har skabt grundvolden til en bedre forståelse af mange af evangeliets grundsætninger. Når danske medlemmer forlod deres fædreland, blev bladet i mange tilfælde bindeleddet mellem de to lande. Emigranter rejste ud for deres religions skyld, men de glemte aldrig det sted eller den gren, hvor de først kom i forbindelse med Kirken. Når „Stjernen“ så nåede Utah, ja, så var forbindelsen med fødelandet genoprettet. Her så de navne, som de kendte, måske en gammel broder eller søster, der havde betydning meget for dem, da de først kom ind i Kirken og lærte Evangeliet til at kende. Og derfor kom den kære „Stjerne“ som en velset gæst, fordi den bragte mange dejlige minder frem og satte dem i en stemning, hvor de kunne meditere over de svundne år.

Den skandinaviske Mission blev delt i 1905, da Sverige blev selvstændig mission, og i 1920 blev Norge ligeledes en selvstændig mission; men „Lys over Norge“ blev først udgivet fra 1937. Siden da har de tre skandinaviske lande haft deres egen „Stjerne.“

Da Erastus Snow påbegyndte udgivelsen af „Skandinaviens Stjerne“ i 1851, ville han måske ikke have forudsat, at dette tidsskrift ville have så lang en fremtid for sig. Men han må afgjort have håbet, at det ville komme til at øve stor indflydelse i det godes tjeneste. Vi tror det har det.

I årenes løb er format og indhold blevet ændret noget, men formål og ånd er uforandret. Der lægges stadig vægt på nutids-profeternes budskaber. Gennem tidsskriftet kan medlemmerne lære, hvad Herrens tjenere ønsker, at de skal vide i dag.

Vi skaber stadig historie. Da den første områdekonference for Skandinavien og Finland blev holdt i Stockholm, dækkede tidsskriftet denne begivenhed. Og i februar i år offentliggjorde vi den første fuldstændige rapport over en generalkonference i ét nummer.

Det er stadigvort vort mål og tradition at yde tjeneste, således som vore mange redaktører og medarbejdere har gjort det i de forløbne år.

Der skrives om os

AF JØRGEN W. SCHMIDT

Løjligheidsvis modtager kirkens informationstjeneste anmodning om hjælp til udarbejdelse af artikler om kirken. Det er skolebørn på både lavere og højere klassetrin, og det er også lærerstudierende og universitetsstøgende, der skriver eksamensopgaver.

Det siger sig selv, at vi altid er glade for at yde hjælp til sådanne studier. Og glæden stiger selvsagt, når vi ser gode resultater deraf. Og som regel er resultatet virkelig godt og positivt over for kirken. Sjældent har glæden dog været større, end da vi modtog et eksemplar af cand. mag. Elisabeth Dons Christensens specialopgave, der i august i 1971 indleveredes til Københavns Universitet.

Det digre værk, der er på 138 maskinskrevne foliosider, har denne titel: MORMONERNES FØRSTE ÅR I DANMARK 1850–64

og den lange, beskrivende undertitel: „En redegørelse for sektens virksomhed og udbredelse samt for reaktioner herimod og en komparativ undersøgelse af mormon- og baptistsamfundets struktur i Vendsyssel og Ålborg.“

Afhandlingen er søgt holdt strengt videnskabelig. Hvor stort arbejdet med fremskaffelse af materialet har været, fremgår til dels af antallet af benyttede kildeskriterier. Det er 78! Det er klart, at et sådant værk er af interesse for kirkens historikere. Dets oplysninger og bearbejdede materiale er af uvurderlig betydning for kommende tiders forskning af kirkens historie, og vi skal være Elisabeth Dons Christensens taknemmelig for hendes indsats. Et eksemplar af det utrykte værk er stillet til rådighed for og sendt til Historical Department i Salt Lake City.

Vi giver her med tilladelse af forfatteren nogle prøver på den mere beskrivende del af bogen:

„En (anden) vigtig udbredelsesmetode var udnyttelsen af de bånd af fa-

miliemæssige og bekendtskabsmæssige art, der var og opstod, når de allerede omvendte vendte hjem til fødeegnen, tog på besøg hos slægtninge, skiftede arbejde m. m. Mest indtryk på endnu ikke omvendte har det gjort, når sønnen er vendt hjem til fødestavnen som mormonpræst med sirligt udført kaldsbrev på lommen. Og særlig stærk har virkningen været, om han med held har kunnet forfægte læren for høj og lav som Chr. J. Larsen, der i en forsamling hos forældrene i Grejs efter eget udsagn kunne stå sig i diskussion med både sin gamle skolelærer og præstens sønner. En anden missionær, Chr. Christiansen, der i begyndelsen af 1852 arbejdede på fødeegnen ved Skive, havde også held til at omvende sin forældre, og faderen, der var skolelærer, måtte som følge deraf tage sin afsked. Chr. Christiansen var endda så velsignet med Helligåndens kraft, at han, da stedets sognepræst gjorde indsigelse mod læren, kunne præstere en profetisk udtalelse. Selv skriver han herom: „Jeg forsikrede ham, at hans magt ville være til ingen nytte, for Gud kunne let standse ham i hans anstrengelser. Han var meget vred, da han gik, og nogle få dage senere døde han. Kun Herren kender årsagen til hans afgang.“

Også for Jens Hansen lykkedes det efter hjemkomsten til fødebyen Korup på Fyn at omvende sine forældre, og han blev omgivet med så megen ærefrygt, at faderen på dåbstidspunktet „falte sig uværdig til så meget som at gå ind i det værelse, hvor jeg opholdt mig“.

* *

Den 29. september 1850 fremkom den første henvendelse til de danske myndigheder, hvori der anmodedes om tilladelse til at „prædike Evangeliet“ og „stifte religiøse Samfund“.

På denne henvendelse svarede kultusministeriet, som af Københavns magistrat havde fået forelagt sagen til afgørelse, at der ikke kunne ydes dem „nogen særlig Concession“, men at de „i Almindelighed vil være at henvise til Landets Love.“

Da de nærmest obligatoriske forfælgelser satte ind i Danmark, begyndte henvendelserne til myndighederne om beskyttelse. I løbet af efteråret 1850 kommer der til kongen en henvendelse, om hvis formål der intet oplyses, men i alt fald overrækkes ved denne lejlighed Mormons Bog i pragtbind, som enkedronningen skulle være blevet dårlig af at læse.

Den 22. november rettes henvendelse til Københavns magistrat om „Assistance mod de ugdelige Mennesker, ... der forstyrrer vor Fred.“ Henvendelsen er dog med en lille rettelser i overskriften blevet overgivet til Københavns politi, formodentlig efter anvisning fra magistraten. Da henvendelsen ikke gav noget resultat, følger den 10. december 1850 en anmodning til kultusministeriet om tilladelse til at holde forsamlinger i en kongelig bygning; denne anmodning imødekommes ikke.

I de enkelte situationer er politiet og så flere gange blevet anmodet om at gribe ind, men det viser sig uvilligt og indtager det standpunkt, at mormonerne selv må holde orden ved deres møder. Efter de store optøjer i Ålborg i sommeren 1851 indgiver H. P. Jensen et klageskrift til kongen, hvori der tales om både overløst på ejendomme og personer, om tyveri og voldtægtsforsøg og byfoged Johnsens sløsedede holdning under urolighederne.

Berøringsfladerne mellem de danske myndigheder og mormonerne var løvrigt mange og forskelligartede strækkende sig fra spørgsmål af mere verdenslig art som sogne- og herredsfogeders tilbageholdelse af de omrøjsende mormonmissionærer i henhold til losgængerbestemmelserne, mormonernes egne henvendelser til myndighederne, til spørgsmål af mere kirkelig art som f. eks. fremgangs måden ved tilbagevenden til folkekirken, ved begravelse af afdøde mormoner og ved mormonernes dåb,

skolegang og udvandring m. m. Forespørgsler og afgørelser i sager vedrørende disse forhold findes i kultus- og justitsministeriets arkiver og kan for en del vigtigere afgørelses vedkommende findes offentliggjort i Departementstidende og diverse rekskriptsamlinger, og samtidig gives der gennem mormonernes egne optegnelser indblik i mange tilfælde af sagsforbindelser mellem mormoner og de lokale myndigheder.

Efter indhøstningen af yderligere oplysninger om mormonerne, som Københavns magistrat havde fåst pålæg om at skaffe til veje, så ministeriet ingen grund til at ændre holdning til sekten, men bebudede dog samtidig, at det ville iværksætte en nærmere undersøgelse af samfundets „Organisation, Lære og sædelige Adfærd.“ Efter den 11. januar 1851 af justitsministeriet at være blevet erindret om resultatet af den påtænkte undersø-

gelse oplyser kultusministeriet den 29. januar 1851, at efter de hidtil indkomne oplysninger „er der i det mindste for øjeblikket ikke Grund til at frygte nogen særdeles skadelig Virkning af denne Sects Udbredelse fremfor andre allerede etablerede Secter.“

Mesterfotografen og mormonerne

To unge mænd fra Kaas, Østerby. Bestilt af Johannes Petersen. Var de mon missionærer fra USA eller er de lokale ældster? 1. marts 1885.

I 1856 slog den tyske fotograf Heinrich Tønnes sig ned i Aalborg. Hans historie er også blevet det danske fotografis historie. Han blev Aalborgs „første og største fotograf“. Nu findes hans fotografier, i form af de originale glasplader (i et antal af omkring 300,000, der vejer omkring 40 tons) sig på Aalborg historiske museum.

Dette museum leder, mag. art Henning Bender udtaler på forespørgsel, at han ikke ved, hvorfor Tønnes, „der ellers

Er den lidt betuttede unge mand mon ved at træffe aftale om emigration med den ældre og mere beslutsomme og tilforladelige missionær? Bestilt den 1. marts 1885 af Jens Nielsen i Sæby.

kun hist og her angiver erhverv e.l. så tydeligt afmærker, at folk er mormoner". Men det er en kendsgerning, at der i samlingen findes et uhyre antal fotografier af mormoner, både missionærer og danske enkeltpersoner og hele familier. Således er der for månederne december 1883 til maj 1884 opført færre end 42 billeder. Desværre er kun bestillerens navn opført, ikke personerne på billedet – og det behøver jo ikke altid at være den samme.

Men interessant er det, og for historikerne helt uvurderligt, at disse fotografiske plader er opbevaret til eftertiden.

jws

Mormonfamilie: Om dette billede skriver den amerikanske fotohistoriker Alexander Alland: „en familie, der med hav og skib som baggrund er på vej til mormonstaten Utah. Efter mormonskik giver mand og kone på billedet hinanden et fast håndtryk. Et lille stykke af USA's historie er det også“.

Man kunne tænke sig, at den unge mand tilvenstre netop har fået den anden til at aflevere den lange pipe og nu beder han give hånd på, at han dermed er holdt op med at ryge. Bestilt 24. august 1885 af Gregers Nielsen fra Hals.

Mormonmissionær anno 1891. Det er ældste P. C. Christensen, Hjørring. Han betalte 2 kroner for 6 stykker den 2. november.

Ole Ravn Petersen
(Lille Bælt)
Denmark Copenhagen
May 1, 1977

Jørn Otto Nielsen
(Randers)
Denmark Copenhagen
Jan 9, 1977

Carsten Gram
(Kbh. 3 Ward)
Uruguay-Paraguay
Oct. 27, 1976

Robert Nielsen
(Odense)
England Bristol
July 7, 1977

Bent Sørensen
(Lille Bælt)
Denmark Copenhagen
Nov. 6, 1977

Henrik W. Olsen
(Århus)
France Toulouse
Aug. 18, 1978

Søren Nørgård
(Esbjerg)
Sweden Stockholm
July 7, 1978

Kennet B. Larsen
(Odense)
Austria Vienna
June 2, 1978

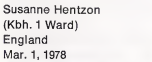
Hans og Martha
Christensen (Kbh. 2 ward)
Denmark Copenhagen
July 15, 1977

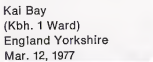
Hans og Ulla Larsen
(Kbh. 2 Ward)
Denmark Copenhagen
May 6, 1977

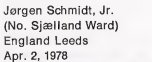
Poul Gerner Engmann
(Kbh. 4 Ward)
Denmark Copenhagen
Apr. 15, 1978

Susanne Hentzon
(Kbh. 1 Ward)
England
Mar. 1, 1978

Kai Bay
(Kbh. 1 Ward)
England Yorkshire
Mar. 12, 1977

Jørgen Schmidt, Jr.
(No. Sjælland Ward)
England Leeds
Apr. 2, 1978

Lokale fuldtids- missionærer fra Europa

Jeg har haft det store privilegium at gennemrejse Østrig, Schweiz, Tyskland, Danmark, Norge, Sverrig, Finland og Island. Jeg har mødt mange af vore dygtige fuldtidsmissionærer. Det arbejde, de udfører, er enestående Mange af dem er blevet assistenter til missionspræsidenter, zoneledere og distriktsledere. Disse storartede ældster og søstre hører til vore bedste.

Jeg har talt med masser af amerikanske fuldtidsmissionærer. De værdsætter i højere grad muligheden for at virke sammen med fuldtidsmissionærer fra Europa. Disse lokale ældster og søstre er i besiddelse af en ganske særlig missionærånd, og har udviklet deres evner for sprog. Som følge deraf er de i særlig grad effektive i undervisningen af undersøgere.

Når jeres unge sønner og døtre tager på mission og oplever en fuldtidsmissionærs pragtfulde glæde ved arbejdet, udvikler de en stor åndelig kraft og evne til at prædike Jesu Kristi evangelium i sit fælde. De opfylder befalingen, som Frelseren gav sine apostle på den tid, om at gå ud i alverden og prædike evangeliet for hver slægt, tungemål og nation. De opfylder også præsident Kimballs udfordring om at: „enhver ung mand og nogle af vore søstre bør tage på mission.“

Præsident Kimball sagde ved områdekonferencerne, at missionærarbejdet i højeste grad er påtrængende nødvendigt. Han sagde: „Vi må ikke vente med eller udsætte missionærarbejdet længere.“ I stedet for adskillige hundrede lokale fuldtidsmissionærer fra Europa, burde vi have tusinder. Dette er vor udfordring. Lad os nå det mål, som vores præsident har opstillet for os.

Som forældre bør vi undervise vore børn fra de er helt små at man forventer de påtager sig en fuldtidsmission, hvorfor de bør holde sig selv kyske, værdige og rene nok til at modtage kaldet fra Herrens profet. Med vore børn var det ikke „hvis“ du tager på mission, men „når“ du tager på mission. Som forældre må vi hos vore børn udvikle denne åndelige indstilling om at udfylde en mission Hvordan kan vi gøre det?

1. Ved at gøre det til en vane at læse i skrifterne.
2. Indtag en positiv indstilling til missionærkaldet. Indarbejd en overbevisning om, at det er enhver ungs mands pligt at tage på mission.
3. Sørg for at de unge deltager fuldt og helt i præstedømmets funktioner, seminarprogrammet og alle aktiviteter i kirken.
4. Enhver kommende missionær begynder allerede som lille at spare penge sammen, således at han økonomisk er i stand til at tage på mission.
5. Vore unge mennesker må holde sig selv værdige, så de kan træde rene frem for Herren.

Når vore unge fuldfører deres missioner, vil de blive rigeligt belønnede. Resultatet vil blive åndelige gaver fra vor himmelske Fader, kraften til at vandre på sandhedens stier og retfærdighed i dette, såvel som det kommende evige liv.

D.D.S. CHURCH
TRANSLATION SERVICES DEPT.
LIBRARY

Joseph B. Wirthlin

DEC 03 1976

